БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 165 (18.642). ● Чоршанба, 1983 йил 20 июль ● Баҳоси 3 тийин.

Ю. В. АНДРОПОВ ВА Я. КАДАР ЎРТОҚЛАР СУҲБАТЛАШДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ю. В. Андропов 19 июль куни Венгрия Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегациясига бошчилик қилаётган ВСИП Марказий Комитетининг биринчи секретари Я. Кадар билан учрашди.

Ўртоқларча суҳбат вақтида КПССнинг XXVI съезди ва ВСИПнинг XII съезди ўртага қўйган энг муҳим вазифалар қандай ҳал этилаётганлиги ҳақида, экономикани интенсивлашни жадаллаштириш, социалистик демократияни кенгайтириш, халқ фаровонлигини ошириш борасидаги амалий чоралар тўғрисида ахборот берилди.

Ю. В. Андропов билан Я. Кадар ҳар икки қардош партия ва мамлакат ўртасидаги муносабатлар муваффақиятли ривожланаётганлигини мамнуният билан қайд этдилар. Марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализм принциплари асосида Совет Иттифоқи билан Венгриянинг самарали ҳамкорлигини янада мустаҳкамлаш учун ҳамма шарт-шароитлар мавжуд эканлиги таъкидлаб ўтилди. Учрашув вақтида айтиб ўтилганидек, совет ва венгер халқлари туб манфаатларининг бирлиги, КПСС билан ВСИП алоқаларининг доим мустаҳкамланиб бораётганлиги, уларнинг ўзаро ишончи, замонамизнинг энг муҳим масалалари юзасидан қарашларининг муштараклиги бунинг гаровидир. Партиявий иш тажрибасини айрибошлашни янада кенгайтириш, ҳамма босқичларда партиялар ўртасидаги алоқаларни чуқурлаштириш тўғрисида бамаслаҳат келишиб олинди.

Социализмнинг жуда катта маънавий потенциалини, унинг капитализмга нисбатан тарихий афзалликларини тўларок очиб бериш, қардош партияларнинг ғоявий-тарбиявий ишини янги тузумга душман бўлган буржуа идеологияси билан қатъий кураш талабларига яқинлаштириш зарур эканлиги уқтириб ўтилди.

Ҳар икки томон сиёсий, иқтисодий, идеологик соҳада ва бошқа соҳаларда ҳамжиҳат бўлиб ҳаракат қилишни Варшава Шартномаси Ташкилоти ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасида биргаликда олиб бориладиган иш билан маҳкам боғлаб, муттасил мустаҳкамлашга интилаётганлигини айтди. Фан ва техниканинг жаҳон миқёсидаги юксак муваффақиятларини ҳисобга олган ҳолда социалистик иқтисодий интеграцияни чуқурлаштира бориш муҳимлиги таъкидланди. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши миқёсларида олий даражада иқтисодий кенгаш ўтказиб туриш бунга ёрдам беради.

Ташқи сиёсий проблемаларни муҳокама қилиш вақтида АҚШ ва НАТО милитаристик доираларининг Европада ва бутун жаҳонда ҳарбий мувозанатни бузиш йўлидаги уринишлари натижасида халқаро вазият кескинлашганлигидан жиддий ташвиш пайдо бўлганлиги айтилди. Шу муносабат билан Варшава Шартномаси ташкилоти Сиёсий маслаҳат комитетининг Прага кенгашида ва қардош мамлакатлар раҳбар партия ва давлат арбобларининг шу йил 28 июнда Москвада ўтказилган учрашувида илгари сурилган ҳамда уруш хавфини йўқотишга, халқаро кескинликни юмшатишга қаратилган ҳаракат программасини амалга ошириш учун кўпроқ куч-ғайрат сарфлашга аҳд қилинганлиги уқтириб ўтилди.

Халқаро муносабатларни соғломлаштириш манфаатлари империализмнинг халққа душман бўлган агрессив сиёсатига қарши, қуролланиш пойгасини жиловлаш ва тинчликни сақлаш учун курашда коммунистик ва ишчи партияларнинг интернационал бирдамлигини, кенг ҳамкорлигини мустаҳкамлаш талаб этилаётганлиги алоҳида қайд этиб ўтилди.

Ю. В. Андропов ва Я. Кадар ўртоқларнинг суҳбати муҳокама этилган барча масалалар юзасидан самимий, дўстлик, ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

(ТАСС).

Суратда: суҳбат пайти. В. Мусаэльян ва Э. Песов телефотоси.

СОВЕТ-ВЕНГРИЯ УЧРАШУВИ

19 июль куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Г. А. Алиев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари В. И. Долгих, КПСС Марказий Комитети секретари Н. И. Рижков ва СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Н. В. Тализин Кремлда ВСИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВХР Министрлар Советининг Раиси Д. Лазар, ВСИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВСИП Марказий Комитетининг секретари Ф. Хаваши ҳамда ВХР Министрлар Советн Раисининг ўринбосари Е. Маряи билан учрашдилар.

Суҳбат чоғида Совет — Венгрия муносабатлари масалалари юзасидан фикрлашиб олинди. Бунда икки томонлама иқтисодий алоқалар ҳолатига алоҳида эътибор берилди.

Шу соҳада СССР билан ВХР ўртасида ҳамкорлик муваффақиятли ривожланиб бораётганлиги мамнуният билан қайд этилди. Ўзаро товар обороти планли равишда ортиб бормоқда, 1990 йилгача ихтисослашни ривожлантириш ва ишлаб чиқаришни кооперациялаш узоқ муддатли программаси амалга оширилмоқда.

1986—1990 йиллардаги даврда ва ундан ҳам олисроқ келажакда иқтисодий муносабатларни янада ривожлантиришнинг принципиал масалалари кўриб чиқилди. Томонлар коммунистик ва социалистик қурилиш ҳозирги босқичи вазифаларини ҳал этиш учун иқтисодий ҳамкорликни янада чуқурлаштириш аҳамиятини таъкидладилар. Икки мамлакатнинг келгуси беш йилликка мўлжалланган халқ хўжалик планларини мувофиқлаштириш чоғида ишлаб чиқариш кооперациясини чуқурлаштиришга, экономика, фан ва техника соҳаларида ҳамкорлик қилиш янги илғор шаклларини жорий этишга тегишли эътибор бериш зарурлигини иккала томон таъкидлади. Икки томонлама интеграцион тадбирларни ишлаб чиқишда иқтисодий ва илмий техник ҳамкорлик қилиш юзасидан Совет — Венгрия ҳукуматлараро комиссияси ижобий роль ўйнаётганлиги қайд этилди.

Томонлар социалистик мамлакатларнинг Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасидаги ҳамкорлигини ривожлантиришга, халқаро социалистик меҳнат тақсимоти имкониятларидан янада тўларок фойдаланишга бундан буён ҳам кўмак бераверш иштиёқида эканликларини изҳор қилдилар.

Суҳбат қардошларча дўстлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

(ТАСС).

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

19 июль куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико ҳамда КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков ВСИП Марказий Комитетининг секретари М. Сюреш ва ВСИП Марказий Комитетининг аъзоси, ВХР ташқи ишлар министри П. Варкони билан учрашдилар.

Самимий ўртоқларча вазиятда ўтган суҳбат чоғида икки қардош партиялар Марказий Комитетлари қўйган актуал вазифаларга татбиқан КПСС ва ВСИП партиялараро алоқа шаклларини такомиллаштириш хусусида фикрлашиб олинди. Идеология соҳасида ҳамкорлик қилишнинг муҳимлиги таъкидланди. Идеология ва маданият соҳаларида партиялар ўртасидаги ҳамкорлик ва ҳамжиҳатликни янада ривожлантиришнинг баъзи конкрет тадбирлари белгилаб олинди.

Халқаро проблемаларни кўриб чиқаётганда дунёдаги ҳозирги вазиятга баҳо беришда Совет Иттифоқи билан Венгриянинг бир хилда ёндашуви яна бир карра таъкидланди, улар ҳарбий қарама-қаршилик даражасини пасайтириш, қуролланиш пойгасини, айниқса ядровий қуролланиш пойгасини чеклаш ва тўхтатиш ҳамда қуролсизланишга сабот билан эришиш, шу мақсадларда амалий музокаралар ўтказишга азму қарор берганликлари изҳор этилди. Совет Иттифоқи, Венгрия Халқ Республикаси ва Варшава Шартномасида қатнашувчи бошқа давлатларнинг тутган позицияси шу йил 28 июнда берилган Қўшма баёнотда ўз ифодасини топди.

Томонларнинг бирлик ва бир хилдаги хавфсизлик принципига қатъий риоя этиш шу масалаларга негиз қилиб олинадиган бўлса, томонлар улар хусусида ўзаро матлуб аҳдлашувларга эришиши мумкин, деган фикрни билдирдилар.

Европа хавфсизлигига, Яқин Шарқдаги аҳволга ҳамда ҳар икки томонни қизиқтирувчи бошқа баъзи актуал проблемаларга тааллуқли масалалар юзасидан ҳам фикрлашиб олинди.

(ТАСС).

ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

СССР Олий Совети Президиуми атом энергетикасида ишларнинг бехатар олиб борилишини назорат қилувчи СССР умумиттифоқ давлат комитети тузди.

ИЮЛЬ — ҲОСИЛ ОЙИ

Ўзаро текшириш давом этмоқда

ДЎСТЛАР МАСЛАҲАТИ ИШИМИЗГА МАДАД

НАМАНГАН районидаги «Ленинград» колхозидан К. Иномов бошлиқ бригада далаларида ғўзалар жадал шоналамоқда. Бу ердаги барча майдонларда ниҳоллар бир текис ривожланиб, мўл ва эртаги ҳосилдан дарак бермоқда. Бундан атиги бир ой илгари бригаданинг айрим карталарида ғўзалар ўсишдан анча орқада қолганлигига ишониш қийин.

Қўшни Уйчи районидан мусобақадош дўстлар ўзаро текшириш группаси составида бригада далаларига келиб берган маслаҳатлар ғўзалар ривожини жадаллаштиришга кўмаклашди. Меҳмонлар ўзларининг бой тажрибасини саҳийлик билан ўртоқлашдилар. Уларнинг тавсияси билан К. Иномов бригадаси пахтакорлари далаларга маҳаллий ўғит чиқаришни икки баравар кўпайтириб, ниҳолларни аммиакли сув билан суғордилар, жадал шарбат суви бердилар. Натижада ҳозирнинг ўзидаёқ бригададаги ҳар туп ғўзада 3—4 тадан бўлиқ кўсакни кўриш мумкин...

Ўзбекистон қишлоқ меҳнаткашлари орасида яхши анъана вужудга келган. — Улар ғўзаларни парвариш қилиш даврида бир-бирларининг ҳузурига бориб, социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлигини текширадилар, тўпланган тажрибани ўртоқлашадилар, далалар ҳосилдорлигини оширишда фойдаланилмаган резервларни аниқлайдилар. Эндиликда бу муҳим кампанияда янги босқич — мусобақадош областлар ўртасида ўзаро текширув бошланди...

СИРДАРЁнинг қишлоқ меҳнаткашлари Фарғона области вакилларини самимий кутиб олдилар. Мусобақадош дўстлар Гулистон районидаги «Ўзбекистон» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мирзамиддин Исақулов бошлиқ бригада пахтазорларини зўр қизиқиш билан кўздан кечирдилар. Улар экинларни энг яхши агротехника муддатларида ва аъло сифатли парвариш қилаётган мазкур коллектив деҳқонларининг ишига юксак баҳо бердилар.

Фарғона области ўзаро текшириш бригадасининг аъзолари мазкур райондаги Фрунзе номли колхоздан икки марта Ленин ордени кавалери Давлат Тожиқулов бригадасидаги пахтазорларни кўриб мамнун бўлдилар. Бу бригада ҳам 50 центнерли пахта ҳосили олиш учун курашмоқда.

Шу билан бирга Фарғона вакиллари ғўзаларни парвариш қилишдаги камчиликларга эътиборни жалб этдилар. Жумладан Фрунзе номли колхоздан Ашурали Ўсаров бригадасидаги 15 гектар майдонда ўсимликлар чанқатиб қўйилган. Меҳмонлар экинларни суғоришни яхши йўлга қўйишни, қўшимча сувчилар ажратишни, экинларни шарбат усулида суғоришни маслаҳат бердилар.

САМАРҚАНД области қишлоқ меҳнаткашларининг ўзаро текшириш бригадаси Бухорога келди. Ғиждувон районидаги Калинин номли колхоздан Октябрь Революцияси ва Меҳнат Қизил Байроқ орденлари кавалери Л. Латипов бригадасидаги ғўзалар қатор ораларига ишлов бераётган механизаторлар Бахтиёр ва Дилмурод Бердиевларнинг иши меҳмонларга манзур бўлди. Тажрибали тракторчилар агрегатларнинг тиғларини қоп билан ўраб қўйган эдилар. Бу эса шона ва кўсакларнинг шикастланишига йўл қўймайди.

Самарқандлик меҳмонлар бригада деҳқонларининг турмуши билан ҳам қизиқиб танишдилар.

Самарқандликлар Ғиждувон, Вобкент, Ромитан районларининг бир қанча хўжаликларида ҳам бўлишди.

БУХОРО областининг ўзаро текшириш бригадаси Самарқанд областига ҳам борди. Каттақўрғон районида бухоролик мусобақадош дўстлар Ленин номли колхоздан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ш. Турсунов бригадасининг иш тажрибасига алоҳида эътибор бердилар. Текширувчилар мазкур коллектив белгилаган 60 центнерлик ҳосил учун ҳозирнинг ўзидаёқ замин яратилганлигини айтдилар.

Меҳмонлар каттақўрғонлик деҳқонлар қўлга киритган ютуқлар тўғрисида гапириб, мавжуд камчиликларни ҳам кўрсатиб ўтдилар. Масалан, Ленин номли, Карл Маркс номли колхозларда культивация сифатсиз олиб бориляпти, бу иш мақбул муддатларда ўтказилишига амал қилинмаяпти.

Бухоро областининг вакиллари Пахтачи ва Нарпай районлари қишлоқ меҳнаткашларининг иши билан танишдилар.

(ЎзТАГ).

Сирдарё область Ильич районидаги «Октябрь 60 йиллиги» совхозининг азамат деҳқонлари шу кунларда катта ҳосил учун қизғин кураш олиб бормоқдалар. Бу мусобақада хўжаликнинг Жумақул Ҳусанбоев бошлиқ комсомол-ёшлар бўлими деҳқонлари алоҳида ўрнак кўрсатмоқдалар. Бўлимга қарашли 575 гектар ердаги экинларга ишлов бериш, озиқлантириш ишлари намунали ўтказилаётир.

Бўлим пахтакорлари ҳар гектар майдондан 36 центнердан ҳосил кўтариш мажбуриятини олишган. Ҳозир ниҳолларга тўрт марта ишлов берилиб, икки марта озиқлантирилди. Сувчилар эса икки сменада ишлаб, ғўзаларни қондириб суғормоқдалар. Ҳозир ҳар туп ғўзада тўрт-беш дона кўсак бор. Суратларда: 1. Бўлим бошлиғи Жумақул Ҳусанбоев, бош агроном Равшан Абдуллаев. 2. Ғўза қатор ораларига ишлов бериш акс эттирилган.

А. Тўраев фотолари.

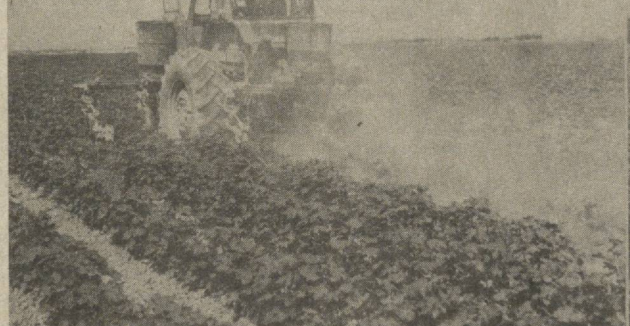

ШУ КУННИНГ ЯНГИЛИКЛАРИ

УРЕНГОЙ ГАЗИ ЕВРОПАДА!

НИЖНЯЯ ТУРА (Свердловск области), 18 июль (ТАСС мухбири Н. Потапова). Уренгой-Помари-Ужгород газ қувурининг Свердловск участкаси ишга туширилди. 458 километрли пўлат қувур — арик Заполярьенинг табиий газини қабул қилиб, унинг кучли оқимини Урал тоғлари орқали мамлакатнинг Европа қисмига юборди.

Юзлаб қурувчиларнинг маҳоратлари давлат комиссияси қувурга аъло баҳо беришини таъминлади. Улар магистрал ётқизиш графигидан ярим йилдан зиёд ўзиб кетдилар. Транспорт коммуникацияларидан олисда, Урал шимолининг ўтиб бўлмас ботқоқликлари, тайгаси ва паст-баландликлардан иборат мураккаб шароитларида ишлашга тўғри келди.

Лялинск газ компрессор станциясидаги қурилиш майдонини безаб турган транспарантга «Ишчи ваъдасининг устидан чиқдик — газ қувурини муддатидан илгари битказиб топширяпмиз!» деб ёзилган. Бу ерда бултур катта диаметрли қувурларнинг дастлабки километрлари ётқизилганди. Участкани фойдаланишга топшириш муносабати билан ўтказилаётган байрамда қатнашиш учун бу ерда монтажчилар, пайвандчилар, механизаторлар, ишлатувчилар йиғилдилар.

— Кучли техника, ишчилик маҳорати, берилган сўзнинг устидан чиқиш — бизнинг асосий резервларимиз бўлди, — деди «Уралнефтегазстрой» тресги пайвандловчи монтажчилар бригадасининг бошлиғи Н. Давиденко. — Бутун мамлакатнинг корхоналари қурилишга зарур ҳамма материал ва агрегатларни чаққон муҳайё қилиб берди. Совет кишиларининг муҳим топшириқларни қисқа муддат ичида бажаришга аҳд қилганлиги АҚШ маъмуриятининг магистрални бунёд этиш суръатларини бўшаштиришга уринишларини барбод қилди.

Ҳаяжонли онлар бошланади. Социалистик мусобақа ғолибларидан иборат қурувчилар группаси рамзий машъалага яқинлашади. «Уралнефтегазстрой»нинг энг яхши пайвандчиси Р. Фаттоҳовга машъалани ёқиш ҳуқуқи берилади. Йиғилиш аҳлининг қарсаклари кишн яратган газ анҳорининг гувуллашини босиб кетади. Митинг қатнашчилари «Уренгой газн — Тинчликка!» сўзлари ёзилган алвонни кўтарадилар.

Қурувчилар шитоб билан ётқизилаётган Уренгой — Марказ магистралини муддатидан илгари фойдаланишга топширамиз, деб КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, СССР Министрлар Советига ваъда бердилар.

ҚАДИМИЙ ЁДГОРЛИКЛАРНИ ЯХШИ САҚЛАЙЛИК

Ўзбекистонда икки мингдан ортиқ меъморий ёдгорлик бор. Улар авайлаб сақланланмоқда ва таъмир қилинмоқда, ёдгорликларнинг 250 таси ҳозирнинг ўзидаёқ ўзининг дастлабки кўрки ва улуғворлигини тиклади. Таъмир ишларини давом эттириш учун йил сайин кўплаб маблағ ажратилмоқда. Ўзбекистон Тарих ва маданият ёдгорликларини сақлаш жамияти республика правлениесининг 19 июль куни Тошкентда бўлиб ўтган пленумида шу фактлар келтирилди.

Ўзбекистон Тарих ва маданият ёдгорликларини сақлаш жамияти республика правлениеси раиси, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев ўн биринчи беш йиллик учинчи йилида архитектура ёдгорликларини таъмирлаш плани қандай бажарилаётганлиги ва бу ишларнинг сифати тўғрисида доклад қилди.

Пленумда кейинги йилларда республикада бу соҳадаги ишлар анча авж олдирилиб, унинг сифати яхшиланганлиги айтиб ўтилди. Маданий меросни пропаганда қилиш форма ва воситалари янада хилма-хил бўлиб қолди. Шу билан бирга таъмирчилик ишларини ташкил этишда, ўтмишдаги усталарнинг ажойиб ижодини оммалаштириш ишида камчиликлар мавжуд. Пленумда қабул этилган қарорда ана шу камчиликларни бартараф этишнинг конкрет тадбирлари белгиланди.

(ЎзТАГ).

РЕЗЕРВЛАРДАН ТЎЛИҚРОҚ ФОЙДАЛАНАЙЛИК, МАСЪУЛИЯТНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

ВОЛГОДОНСК (Ростов области), 19 июль (ТАСС). Бугун бу ерда шаҳар партия активининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда «Атоммаш» заводи қурилишини ҳамда унинг қувватларини ўзлаштиришни жадаллаштириш, саноат, социал ва маданий объектларни лойиҳалаш ҳамда барпо этиш сифатини яхшилаш юзасидан партия, совет ва хўжалик органларининг вазифалари кўриб чиқилди.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари В. И. Долгих нутқ сўзлади.

Муҳокама этилаётган масала, деб таъкидлади у, айрим министрликлар ҳамда уларга бўйсунган ташкилотларнинг раҳбарлари Волгодонск шаҳридаги объектларни лойиҳалаш, қуриш ва уларни ишлатиш чоғида давлат интизомини қўпол равишда бузишга йўл қўйганликлари тўғрисида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси яқинда қабул қилган қарор муносабати билан алоҳида аҳамият касб этади.

Ҳозирги вақтда партия билан халқнинг фаолияти КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь ва 1983 йил июнь Пленумларининг қарорларини амалга оширишга қаратилгандир. Ўртоқ Ю. В. Андроповнинг КПСС Марказий Комитети июнь Пленумида сўзлаган нутқида партия Программасининг янги таҳририни ишлаб чиқишга доир энг муҳим масалалар белгиланган, социал-иқтисодий жараёнлар чуқур анализ қилинган, ҳозирги даврнинг актуал проблемаларини ҳал этиш йўллари аниқланган, келажакнинг илмий прогнози берилган.

Мамлакатимиз меҳнаткашлари партиянинг ички ва ташқи сиёсатини тўла-тўкис ва батамом қўллаб-қувватламоқдалар, иш самарадорлиги ва сифатини оширишга, халқ хўжалик планларининг муваффақиятли бажарилишига эришишга азму қарор бергандирлар. Биринчи ярим йилликнинг якунлари шуни кўрсатиб турибдики, асосий иқтисодий кўрсаткичларни яхшилаш тенденцияси пайдо бўлди. Саноат маҳсулотини ўстириш суръатлари кучайди, халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш кўпайди, Озиқ-овқат программасини амалга ошириш борасидаги ишлар кенг авж олдириб юборилди. Мана шу ижобий силжишларни мустаҳкамлаш, уларга барқарор тус бериш муҳимдир.

Сўнгра В. И. Долгих ёқилғи-энергетика комплексини ва унинг ғоят муҳим таркибий қисми — электр энергетикани ривожлантириш проблемаларига тўхталиб ўтди. Электр энергетика амалда мамлакат бутун иқтисодий организмининг ҳаёт фаолиятини таъминловчи системадир. СССРда вужудга келтирилган қудратли энергетика потенциали социалистик экономикани мутаносиб равишда жўшқин ривожлантиришнинг ишончли негизи бўлиб қолди.

Атом энергетикаси энергетика комплексини ривожлантиришнинг илғор йўналишидир. Ўртоқ Ю. В. Андропов КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленумида сўзлаган нутқида

(Давоми иккинчи бетда).

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

19 июль куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида мукофотлар топширилди.

Совет адабиётини ривожлантиришдаги хизматлари, самарали жамоат фаолияти учун Ўзбекистон халқ ёзувчиси Сарвар Олимжонович Азимовга Октябрь Революцияси ордени топширилди.

Коммунистик қурилиш планларини амалга ошириш ишига муносиб ҳисса қўшган ишлаб чиқариш турли тармоқларининг ходимлари, фан ва маданият арбоблари СССР орден ва медалларига сазовор бўлдилар. Ўн ва ундан кўп бола туғиб, тарбиялаб ўстирган оналарга «Қаҳрамон она» орденлари топширилди.

Республиканинг фахрий унвонлари берилганлиги тўғрисидаги гувоҳномалар ва кўкракка тақиладиган тегишли нишонлар, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари Ўзбекистон халқ хўжалиги ва маданияти ходимларидан катта бир группасига берилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев мукофотланганларни самимий қутлаб, уларга сиҳат-саломатлик, Ватан бахт-саодати йўлидаги меҳнатларида янгидан янги муваффақиятлар тилади.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: КОМИТЕТНИНГ ИШ УСЛУБИ

ЖАНГОВАРЛИК — МУҲИМ ОМИЛ

Маълумки, партиявий-ташкилий ишлар самарадорлигини ошириш, бошланғич партия ташкилотлари жанговарлиги ва коммунистларнинг авангардлигини кучайтириш, қабул қилинган қарорларнинг ижросини таъминлаш экономика ва маданий қурилишга муваффақиятли раҳбарлик қилишнинг асосий омилидир. Қашқадарё область партия комитети шуни назарда тутиб, бошланғич партия ташкилотларини ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлаш, коммунистларнинг меҳнат активлигини кучайтириш ва коллективларда партиявий таъсирни таъминлаш борасида муҳим тадбирларни амалга оширмоқда. Партия комитетлари бошланғич партия ташкилотларининг структурасини такомиллаштириб, меҳнат коллективлари ҳаётидаги, хўжаликни юритишдаги ва идеологик ишни таъминлашдаги фаолиятини тобора мазмунан бойитмоқдалар.

Ҳозирги кунда областимизда 1 минг 396 та бошланғич, 1 минг 358 та цех партия ташкилоти, 1 мингдан ортиқ партия группаси иш олиб бормоқда. Уларнинг сафларига бирлашган 31 мингдан зиёд коммунист ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, юқори меҳнат унумдорлигини таъминлаш, аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш, иқтисод ва тежамкорлик учун, ҳар бир коллектив, ҳар бир ходимнинг планлар ва социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажариши, партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш учун курашнинг ташкилотчиси ва ташаббускори бўлиб майдонга чиқмоқдалар.

Шуни айтиш керакки, бошланғич партия ташкилотларимиз етакчиларининг сифат состави муттасил яхшиланиб бормоқда. Кейинги вақтда секретарликка ёш, серғайрат, ҳар томонлама билимли, ташаббускор коммунистлар сайланди. Қарийб ҳамма секретарларимиз олий, тугалланмаган олий ёки ўрта махсус маълумотга эга бўлиб, уларнинг 30 процентдан кўпроғини инженер-техник ходимлар ва қишлоқ хўжалиги мутахассислари, 17 процентини ишчи ва колхозчилар, 3,6 процентини хотин-қизлар ташкил этади.

Область партия комитети бошланғич партия ташкилотлари ишини тўғри йўлга қўйиш, уларнинг жанговарлик қобилиятини янада ошириш мақсадида вақти-вақти билан уларнинг ҳисоботларини эшитиб бормоқда. Ана шу ҳисоботлар юзасидан қабул қилинган қарорларда партия ташкилотлари тўплаган тажрибалар умумлаштирилди, уларнинг олдига қўйиладиган энг муҳим талаб ва вазифалар конкрет белгилаб берилди. Шаҳар ва район партия комитетлари ҳам бир қатор бошланғич партия ташкилотларининг ҳисоботларини тингладилар, меҳнат коллективларининг ҳаёти ва ишларига ўз таъсирини кучайтиришда уларга амалий жиҳатдан кўмаклашдилар.

Область, шаҳар ва район партия комитетлари бошланғич партия ташкилотларига конкрет ёрдам кўрсатиш жараёнида уларнинг маъмурият фаолиятини контрол қилиши юзасидан КПСС Уставида берилган ҳуқуқдан тўла-тўкис фойдаланишлари, қабул қилинган қарорларнинг, коммунистлар томонидан билдирилган танқидий фикр-мулоҳазаларнинг бажарилиши учун сабот билан курашишлари, кадрларни жой-жойига қўйиш иши билан пухта шуғулланишларини таъминлаш хусусида алоҳида ғамхўрлик қилмоқдалар. Бу бошланғич партия ташкилотларининг фаолиятига ижобий ёрдам қилмоқда, улар кўпроқ ташаббус кўрсатадиган, турмушдаги воқеаларни яхши ҳис этадиган, қўлга киритилган натижаларга янада объективроқ баҳо берадиган бўлиб қолдилар. Партиявий ишнинг форма ва методлари такомиллашди.

«Узбекнефтегазгеология» бирлашмаси партия ташкилоти омманинг меҳнат ва сиёсий активлигини ошириш борасида айниқса ибратли иш олиб бормоқда. Партия комитетига ишчан коммунист В. Чекубаш қарийб ўн йилдан бери етакчилик қилаётир. Меҳнат коллективи кейинги йилларда муттасил Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиқиб, кўчма Қизил байроққа сазовор бўлмоқда.

Шунингдек, Шаҳрисабз районидаги Энгельс номли колхоз партия ташкилоти фаолияти ҳам диққатга сазовор. Коммунист Т. Ҳайдаров колхоз партия комитетининг секретари сифатида хўжалик меҳнатчиларини, коммунистларни ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йили планларини барча соҳалар бўйича ошириб бажаришга сафарбар этмоқда. У ўн беш йилдан буён хўжалик коммунистларига етакчилик қилаётир.

Колхоз партия ташкилоти ҳисобида 200 нафар коммунист бўлиб, улар 11 та цех партия ташкилотига уюшгандир. Коммунистларнинг кўпчилиги қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилмоқда. Улар зарбдор меҳнатни, коллектив аъзоларини қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун курашга жалб қилишни ўзларининг асосий вазифалари деб билмоқдалар. Партия комитети правление, касаба союз ва комсомол ташкилотлари билан биргаликда социалистик мусобақанинг давомийлиги ва самарадорлигини таъминлаётир.

Қамаши районидаги Карл Маркс номли совхоз партия ташкилоти ҳам коммунистларнинг ташаббускорлигини, ижодий активлигини ошириб бормоқда. Совхоздаги ўн битта цех партия ташкилоти хўжалик ишларига партиявий таъсирни кучайтираётир. Шунинг учун ҳам совхоз меҳнаткашлари ҳар йили ғалла ва бошқа деҳқончилик маҳсулотлари етиштиришда рекорд натижаларни қўлга киритмоқдалар.

КПСС Устави бошланғич партия ташкилотларига бевосита раҳбарлик қилишни шаҳар ва район партия комитетлари зиммасига юклайди. Улар бошланғич партия ташкилотларига таянишлари, бу ташкилотлар фаолиятини йўлга солиб туришлари, сиёсий ва ташкилотчилик ишида уларнинг роли ва активлигини оширишлари лозим. Шунга кўра улар бу ишнинг услуб ва методларини муттасил такомиллаштирмоқдалар, ўз пленумлари ва бюро мажлисларида қуйи бўғин фаолиятини активлаштиришга доир масалаларни мунтазам равишда кўриб чиқмоқдалар, партия ташкилотлари секретарларининг билим ва малакасини оширишга асосий эътиборни қаратмоқдалар. Қарши шаҳар, Қамаши, Қарши, Китоб, Ғузор ва Чироқчи район партия комитетлари бу борада кўп иш қилмоқдалар.

Партиявий ишни перспектив планлаштириш кенг жорий этилмоқда, партиявий-ташкилий иш кабинетлари ва бурчаклари ташкил қилинмоқда. партия йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказиш сифати яхшиланмоқда. Ўз навбатида партия ташкилотлари коммунистларнинг активлигини оширишнинг янгидан янги самарали йўлларини қидириб топмоқдалар.

Сўнгги пайтларда маъмурият фаолиятини контрол қилувчи комиссияларнинг иши ҳам анча яхшиланди. Илғор технологияни жорий этиш, техникадан, капитал маблағлардан, ер, сув ва минерал ўғитлардан тежамкорлик билан фойдаланиш, хўжаликларнинг рентабел ишлашини кучайтириш устидан контрол ўрнатиш партия ташкилотлари ишининг асосий йўналишлари бўлиб қолди. Партия, давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш учун изчил курашиш уларнинг фаолиятидан чуқур ўрин олди. Бу масала область партия комитетининг шу йил январь ойида бўлиб ўтган пленумида ҳам атрофлича муҳокама қилинди.

Бошланғич партия ташкилотлари ижрони контрол қилиш ва текширишни яхшилаш соҳасида жуда кўп иш қилмоқдалар. КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини, раҳбар партия органлари ва ўз қарорларини амалга ошириш масалалари доимо уларнинг диққат марказида турибди. Муборак газни қайта ишлаш заводи, «Қаршиирстепстрой», бирлашмаси, «Қаршистрой» бошқармаси, «Узсельхозтехника» Шаҳрисабз район бирлашмаси, Нишон районидаги Карл Маркс номли, Ульянов районидаги «III Интернационал» совхозлари ва бошқа жойлардаги партия ташкилотлари ижрони контрол қилиш борасида ибратли тажриба тўпладилар.

Муборак газни қайта ишлаш заводида ижрони текширишда партия бюроси аъзолари, халқ контроли группасининг раҳбарлари, маъмурият фаолиятини контрол қилувчи комиссияларнинг аъзолари иштирок этадилар. Партия бюросида бевосита ижро этувчиларнинг ахборотлари тингланади.

«Қаршиирстепстрой» бирлашмаси партия комитети йиғилишдан ёки комитет мажлисларидан кейин дарҳол қабул қилинган қарорни амалга ошириш тадбирларини ишлаб чиқади, белгиланган тадбирларни бажариш учун масъул кишилар тайинлайди. Бошланғич партия ташкилотларида ҳар бир қарорнинг ижроси контролга олиниб, унинг бажарилиши йиғилишда ёки партком мажлисида кўрилиши яхши самара бераётир. Кейинги вақтларда партиявий топшириқларни қандай бажараётганликлари ҳақида коммунистларнинг ҳисоботларини эшитиш ҳам кенг кўламда амалга оширилмоқда. Коммунистларнинг йиғилишларда айтган танқидий мулоҳазалари ва таклифларини бажаришга кўпроқ эътибор бериладиган бўлиб қолди.

Бу йил областимиз меҳнаткашлари олдида ўз кўлами жиҳатидан ғоят катта вазифалар турибди. Ўн биринчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш 11 процент, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш 7 процент кўпайтирилади. Халқ хўжалигининг бошқа тармоқлари ҳам жадал ривожлантирилади.

Кўпчилик бошланғич ва цех партия ташкилотлари мажбуриятлар ва шахсий планлар ошириб бажарилиши учун ташкилотчилик ишларини кучайтирмоқдалар. Йиғилишларда мусобақа шартларининг қандай бажарилаётгани ҳақида коммунистлар ҳисоботлари мунтазам равишда эшитилмоқда. Партия ташкилотлари илғорлар тажрибасини ўрганиш ва омма ўртасида кенг жорий этишга жиддий эътибор бермоқдалар.

Шу билан бирга айрим бошланғич партия ташкилотларининг фаолиятида ҳали талайгина камчиликлар ҳам мавжуд. Уларнинг баъзилари иш услуби ва методларини такомиллаштиришга, ишлаб чиқаришда коммунистларнинг авангардлик ролини оширишга кам эътибор бераптилар. Улар маъмурият фаолиятини контрол қилиш ҳуқуқидан тўла-тўкис ва самарали фойдаланишлари, қабул қилинган қарорларнинг ижросини текширишни обдон яхшилашлари, кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйишда масъулиятни оширишлари, оммавий-сиёсий ишларни янада кучайтириш учун ҳали кўп фаолият кўрсатишлари лозим.

Областимиз меҳнаткашлари беш йилликнинг учинчи йили планлари ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун ўзларининг барча куч-ғайратларини сафарбар қилмоқдалар. Албатта, бошланғич партия ташкилотларига раҳбарликни бундан кейин ҳам яхшилай бориш, уларнинг жанговарлик қобилияти ва таъсирчанлигини таъминлаш хўжалик ва маданий ривожланиш планлари муваффақиятли амалга оширилишининг асосий гаровидир.

Қ. ОЧИЛОВ,
Қашқадарё область партия комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг мудири.

ТИНЧЛИК УЧУН КУРАШДА БИРДАМЛИК

ВЦСПС таклифига биноан Дўстлик поезди составида Совет Иттифоқига келган Франция меҳнаткашлари намояндаларининг бир группаси Ўзбекистон ҳаёти билан танишишни давом эттирмоқда.

«СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг меҳнатчилари 18 июль куни француз меҳмонларни самимий ва сидқидилдан кутиб олдилар. Франция умумий меҳнат конфедерацияси бирлашмасининг активларини тракторсозлар кўп минг кишилик коллективининг ҳаёти, иш шароитлари билан таништирдилар. Меҳмонлар ишлаб чиқариш цехларида бўлдилар. Корхонанинг медицина-санитария бўлимини ва болалар комбинатини кўздан кечирдилар. Тушки танаффус вақтида механика-йиғув цехида кўп киши қатнашган митинг бўлиб ўтди.

Пресс цехининг бригадири, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Умар Турғунбоев Франция меҳнат аҳли намояндаларини табриклаб бундай деди:

— Халқаро воқеаларнинг хатарли ривожланишидан ҳар бир совет кишиси ташвишланмоқда. АҚШ ва бошқа империалистик давлатлар ўтказаётган тинимсиз ядро қуроллари билан қуролланиш пойгаси сабабли халқаро вазият кескинлашди. Ўтган урушда 20 миллион кишидан жудо бўлган халқимиз Американинг ядро ракеталарини Европада жойлаштиришдан иборат ёвуз режаларига қарши қатъий кураш олиб бормоқда. Биз барча мамлакатлар билан тинчликда ва яхши қўшничиликда яшашни истаймиз.

Механика цехининг токари, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Лира Дубинина митингда сўзга чиқиб, Франция касаба союз активларини Америка ҳарбийлари вужудга келтираётган қурол-яроғларнинг янги даҳшатли турларини тақиқлаш учун биргаликда кураш олиб боришга даъват этди.

Группа раҳбари, Франция Умумий меҳнат конфедерацияси ёшлар комиссиясининг активисти Патрик Миндер митингда франциялик меҳмонлар номидан сўзлади.

— Биз Ўзбекистонга келишимизни халқларимиз ўртасида дўстлик ва ҳамжиҳатлик иши учун ғоят муҳим воқеа деб ҳисоблаймиз, — деди у. Барча мамлакатлар меҳнаткашларининг куч-ғайратини ядро хавфига қарши курашга бирлаштириш лозим. Ана шу кучгина инсоният учун тинч келажакни таъминлай олади. Биз юртимизга қайтиб борганимиздан кейин сизларнинг бахтли ҳаётингиз тўғрисида, ер юзида тинчлик ва қуролсизланиш учун курашаётган барча кишилар билан астойдил бирдамлигингиз ҳақида ватандошларимизга гапириб берамиз.

Меҳмонлар Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида бўлиб ўтган митингда ҳам тинчликка бўлган ўз муддаолари ҳақида, термоядро фалокати хавфининг олдини олиш учун курашаётган Совет Иттифоқи халқлари билан бирдам эканликлари тўғрисида гапирдилар.

Франция меҳнат аҳлининг намояндалари Самарқандга сафар қилдилар. (ЎзТАГ).

РЕЗЕРВЛАРДАН ТЎЛИҚРОҚ ФОЙДАЛАНАЙЛИК, МАСЪУЛИЯТНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

(Боши биринчи бетда).

алоҳида таъкидлаб ўтганидек, «Энергетикларимизнинг келажаги — аввало, энг янги атом реакторларидан фойдаланиш, истиқболда эса бошқариладиган термоядро синтези муаммосини амалий равишда ҳал этишдан иборат».

Яқинда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросида СССРнинг олис истиқболга мўлжалланган энергетика программаси маъқулланди. Программада кўзда тутилган топшириқларни амалга ошириш 1990 йилга бориб атом электр станцияларининг қувватини бир неча баравар кўпайтириш имконини беради. Ҳозир мамлакатимизда ядро реакторли бир қанча йирик электр станциялар барпо этилмоқда, шаҳарларни иситиш эҳтиёжлари учун атом энергиясидан фойдаланиш ҳажми тобора кенгаймоқда.

Янги атом электр станцияларини барпо этиш планларини мувафақиятли равишда амалга ошириш фан ва техника соҳаси билан, шунингдек индустриямизнинг кўпгина тармоқлари ва биринчи навбатда энергетика машинасозлиги тармоғи билан боғлиқ. Волгодонскда барпо этилаётган «Атоммаш» заводи атом энергетика машинасозлигининг байроқдори бўлиб қолиши керак. Бу завод ҳозирдаёқ илғор фан ва техника ютуқлари негизида яратилган ноёб корхонадир.

Завод коллективининг меҳнатдаги ютуқлари билан бир қаторда унинг ишида жиддий камчиликлар ҳам мавжуд бўлиб, резервлардан тўлиқ фойдаланилмаяпти. Янгидан фойдаланишга топширилган ишлаб чиқариш қувватлари, илғор жараёнлар ҳали секинлик билан ўзлаштирилмоқда. Малакали ишчи кадрлар ва мутахассислар тайёрлаш борасидаги ишни кучайтириш талаб этилади.

1983 йилда ва шу беш йилликда «Атоммаш» коллективи олдида катта масъулиятли вазифалар турибди. Атом электр станциялари учун машина-ускуналар ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш, унинг техникавий даражаси юксак бўлишини таъминлаш зарур. «Атоммаш»нинг завод маркаси маҳсулот сифатининг бенуқсонлигига ва пухталигига гарантия бўлиши керак.

Энергетика машинасозлиги министрлиги кооперация йўли билан маҳсулот етказиб беришни таъминлашда, асосий ишлаб чиқариш фондларидан фойдаланиш самарадорлигини оширишда, янги техникани жорий этишда, машина-ускуналарни ва иншоотларни ишлатишни яхшилашда заводга ёрдам бериши зарур.

Нутқда «Атоммаш» заводи ва Волгодонск шаҳри қурилиши масалаларига катта эътибор берилди. Нисбатан қисқа муддат ичида кўпгина ишлар бажарилганлиги қайд этиб ўтилди. Жуда катта ишлаб чиқариш корпуслари ишга туширилди, янги шаҳар қад кўтарди, жами саҳни қарийб 1,5 миллион квадрат метрга борадиган турар жой бинолари, бир қанча маданий-маиший объектлар қурилди.

Бажарилган ишлар оз эмас, аммо ҳозир қурувчилар билан монтажчиларнинг коллективлари олдига «Атоммаш» заводининг янги ишлаб чиқариш қувватларини, уй-жой бинолари ва социал объектларни фойдаланишга топширишни жадаллаштириш вазифаси қўйилмоқда. Бунинг учун барча резервлар ва имкониятларни сафарбар қилиш, ишдаги камчиликларни сабот билан бартараф этиш, план интизомини мустаҳкамлаш зарур. Аввало меҳнатни ташкил этишни яхшилаш, иш вақтининг зое кетишига йўл қўймаслик, қурилиш машиналари ва механизмларидан тўлиқроқ фойдаланиш, бригада пудратини кенгроқ жорий этиш талаб қилинади.

Қурилиш сифати масалалари қурилиш ташкилотлари, Волгодонск шаҳар партия комитети раҳбарларининг алоҳида эътибор беришларини талаб этади. Бу соҳада аҳвол қониқарли эмас. «Волгодонскэнергострой» тресты кўп йиллар мобайнида қурилиш ишларини юритиш технологияси ва қоидаларини бузишга доимо йўл қўйиб келди, лойиҳаларга амал қилмади, объектларни кўпинча катта-катта нуқсонлар билан топшириб келди.

СССР Госстройи ва РСФСР Госстройи институтлари ишлаб чиққан лойиҳа ҳужжатида жиддий хатолар ва нуқсонларга йўл қўйилган.

«Атоммаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг раҳбарлари лойиҳа-смета ҳужжатлари ва қурилиш ишлари сифати устидан қониқарли контроль ўрнатмаганлар, инженерлик коммуникацияларидан авариясиз фойдаланишни таъминламаганлар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросида Волгодонскда ишлаб чиқариш ва социал-маданий объектларни лойиҳалаш, қуриш ва уларни ишлатиш чоғида айрим министрликлар, идоралар ва уларнинг қарамоғидаги ташкилотлар раҳбарлари йўл қўйган давлат интизомини қўпол равишда бузиш ҳоллари тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Бундай давлат интизомини бузишда айбдор бўлган мансабдор шахслар қаттиқ жавобгарликка тортилди.

СССР Министрлар Совети, тегишли министрликлар ва идоралар, маҳаллий партия ва давлат органлари шаҳар саноат ва социал маданий объектларини лойиҳалаш ҳамда қуришдаги камчиликлар оқибатларини тугатишга қаратилган зарур чораларни кўрмоқдалар.

В. И. Долгих КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мазкур масалага оид қароридан министрликлар ва идоралар, Ростов область партия комитети ва Волгодонск шаҳар партия комитети, барча раҳбар кадрлар жиддий ва чуқур хулосалар чиқаришлари кераклигини таъкидлади. Бунда гап энг аввало партия ва давлат интизомини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш, барча даражадаги раҳбарлар масъулиятини ошириш, партия ва ҳукумат директиваларининг ижроси устидан контролликни кучайтириш тўғрисида бормоқда.

СССР Госстройи, СССР Энергетика министрлиги ва Энергетика саноати учун машинасозлик министрлиги, «Волгодонскэнергострой» трести, «Атоммаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси, лойиҳа ва илмий-тадқиқот ташкилотлари раҳбарлари Волгодонск шаҳри объектларини лойиҳалаш ва қуришда йўл қўйилган хатолар оқибатларини қисқа муддатларда бартараф этиш юзасидан тадбирлар комплексини ишлаб чиқишлари ва амалга оширишлари зарур. Бундай ишлар қандай амалга оширилаётганлиги қатъий ва доимий партиявий контроллик остида бўлиши керак.

Қурилишнинг юқори сифатли бўлиши, унинг технологиясига оғишмай риоя қилиш ҳар бир мутахассис ва ишчи учун ўзгармас қонун бўлиши зарур. Объектлар қурилиши устидан техникавий назоратни кучайтириш, ишлаб чиқариш, уй-жой-коммунал объектлар, инженерлик коммуникацияларини ишлатишда зарур тартибни жорий этиш юзасидан мукаммал тадбирлар қабул қилиш керак.

Ташкилий-техникавий тадбирлар меҳнаткашларни ишга виждонан, омилкорлик билан қараш, ўз меҳнати сифатини ошириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилиш руҳида тарбиялашни кучайтириш билан мустаҳкамланиши зарур. Барча меҳнат коллективларида юксак ва ўзаро талабчанлик муҳитини қатъият билан вужудга келтириш талаб этилади.

Волгодонск партия активи йиғилишининг қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг қарорини ғоят маъқуллаб кутиб олдилар. Қарорда «Атоммаш» заводи ва шаҳар объектларини барпо этиш чоғида давлат интизоми бузилиши ҳолларига ленинча принципиаллик билан баҳо берилган, вужудга келган аҳволни тузатишга оид тадбирлар белгиланган.

Йиғилишда сўзга чиққан кишилар шаҳар коммунистлари, барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг қарори сўзсиз бажарилиши учун энг кўп куч-ғайрат сарфлайдилар, ишлаб чиқариш ва социал-маиший объектлар қурилишининг жадаллаштирилишини ва унинг сифати тубдан яхшиланишини таъминлайдилар, деб ваъда бердилар.

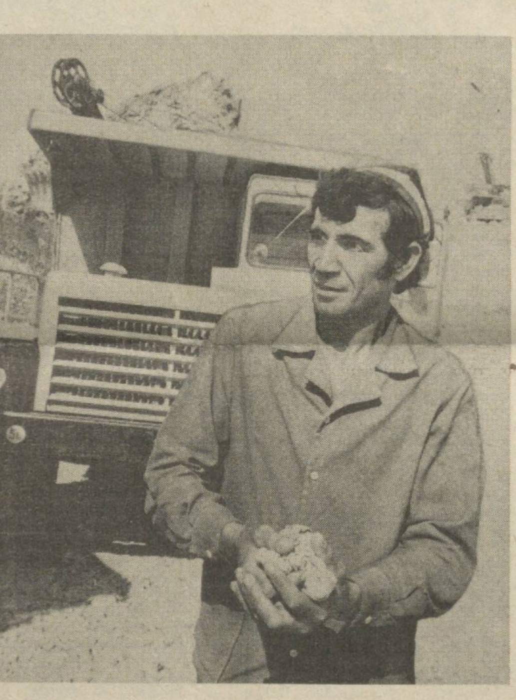

Республикамиз меҳнат коллективлари беш йилликнинг учинчи йили топшириқларини барвақт бажариш йўлида фидокорона меҳнат қилиб, коммунистик меҳнат зарбдорлари ва коллективлари ҳаракатининг 25 йиллигига — 25 зарбдор ҳафталик мусобақасида фаол иштирок этмоқдалар. Суратларда: (чапдан) Ҳисорак сув омбори қурилишининг илғор шофери Раҳматулла Ўринов. У кунлик топшириқларни муттасил 140—150 процент адо этмоқда. Ўнгда эса Олмалиқ мис эритиш заводи электролиз цехининг пешқадам ишчиси, коммунистик меҳнат зарбдори С. Қаюмова.

А. Жданов, В. Сироткин фотолари.

МУҲАММАД ал-ХОРАЗМИЙ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 1200 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ФАН ОЛАМИНИНГ ЮЛДУЗИ

Ўрта Осиё жуда қадимий фан ва маданият маркази бўлганлигини тарих рад этиб бўлмайдиган фактлар билан исботлаб берди. Айниқса IX—XV асрларда бу ерда табиёт фанлари ривож топди. Ўз даврининг буюк мутафаккирлари бўлиб етишган ал-Хоразмий, ал-Фарғоний, ал-Форобий, Ибн Сино, Абул Вафо, Беруний, Умар Ҳайём ва бошқалар фан оламида ўчмас из қолдирдилар. Уларнинг илмий ишларида ўзларидан олдин ўтган олимларнинг анъаналари давом эттирилибгина қолмай, балки умумлаштирилиб тўлдирилган, янги-янги методлар яратилган, янги соҳалар очилган.

Ўрта асрлар фани ривожи борасида бизгача турли-туман материаллар, олимлар асарларининг айримлари асл нусхалари етиб келган. Ана шулар асосида у даврлар тўғрисида ҳаққоний ва тўғри фикр юрита оламиз. Ўрта асрларнинг буюк мутафаккирларидан бири, энциклопедист олим ал-Хоразмий ижоди бунга мисол бўла олади. Унинг жаҳон маданиятига қўшган бебаҳо ҳиссаси эътирофи белгиси сифатида IX асрнинг биринчи ярмини фанда «Хоразмий даври» деб юритишади.

Ал-Хоразмий буюк меросининг аҳамияти шундан иборатки, у замонасидан ўзиб кетиб, арифметика, алгебра, астрономия, география, тарих ва бошқа фанлар бўйича ажойиб асарлар яратди. Аниқ манбаларда келтирилишича, ал-Хоразмийнинг олим сифатида шаклланишида, фаннинг юксак поғонасига кўтарилишида ўз элининг қадимий илмий анъаналари асосий омил бўлган.

Хоразмда дунёга келган аллома дастлабки маълумотларни шу ерда олди, математик олим сифатида донг таратди, сўнгра Бағдодга борди. Бағдодда Маъмун ҳукмронлик қилган даврда бой китобхонага эга бўлган «Донолар уйи» («Байт-ул-ҳикма») академияси барпо этилди. Довруғи Шарқ ва Ғарб мамлакатларига таралган мазкур академияда ал-Хоразмий асосан астрономия фани проблемалари билан машғул бўлди. У ал-Фарғоний, Аҳмад Марвози ва бошқалар билан биргаликда Ер меридианининг градус узунлигини ўлчаш ишларида иштирок этди. Ер айланасини ўлчашга ёрдам берган ва ўша замонлар учун катта ютуқ ҳисобланган бу иш методи ва ҳисоблари ҳозирги замон метод ва ўлчашлари натижасига ҳам жуда яқин эди. Астролябия асбобини лойиҳалаш ва уни ясаш ишлари ҳам ал-Хоразмийнинг ютуқларидандир.

Унинг фан соҳасидаги энг улкан иши тригонометрия ва астрономик жадвалларни ўз ичига олган катта асарларидир. Алломани бутун Европага танитган бу асарларда биринчи бор араб тилида синуслар ва тангенслар жадвали берилган эди. Шу зайл Хоразмийнинг илмий ишлари нафақат Шарқ, ҳатто Европа фани ривожида ҳам кўп йиллар муҳим роль ўйнади.

Ал-Хоразмий астрология билан ҳам машғул бўлди. Ўз илмий ишларида самовий ёриткичлар доимо бир-бири билан таъсирли жойлашуви, бирининг жойлашуви бошқасининг жойлашувига боғлиқ бўлишини юксак санъат билан, математик методлар асосида кўрсатиб берди.

Буюк ўтмишдошимизнинг илмий ишлари ўзининг серқирралиги, мукаммаллиги, амалиётга мослиги билан ажралиб туради. Жумладан, унинг география соҳасидаги ишлари мазкур фанга янги-янги фикрлар қўшди. «Ер шаклининг тасвири» асарининг майдонга келишига, эҳтимол, Маъмун топшириғи сабаб бўлгандир. Ер шарининг тасвирини тузишда ал-Хоразмий бошчилигида жаҳоннинг 70 дан зиёд олими қатнашган эди. Асарда грек олими Птоломей географиясига янгиликлар киритилган ва мукаммаллаштирилган. Унинг трактатига ал-Хоразмий муҳим ўзгартишлар киритади, бойитади, кўпгина янги географик номлар қўшади. Греклар билмаган, аммо Маъмун халифатига маълум бўлган маълумотларни беради.

«Ер шарининг тасвири»-да фақатгина тўртта харита мавжуд. Улар орасида Азов денгизи ҳавзаси диққатга сазовордир. Бу харита ер тузилиши ориентацияси тўғри тасвир этилиши билан ўзгалардан фарқ қилади. Унда Евклид харитаси сингари шимол юқори томон деб кўрсатилган. Аммо, бошқа хариталарда эса барча ориентациялар шимолга эмас, жанубга қаратиб олинган.

География ва астрономия соҳасидаги улкан ютуқларига қарамасдан, Хоразмнинг буюк олими жаҳонга математик сифатида танилди. У арифметика ва алгебра фанлари асосчисидир. Олимнинг номи билан боғлиқ «алгоритм» тушунчаси ҳозирги замон аналитик математикаси негизидир. Унинг алгебра фани ҳақидаги «Ал-китоб-ал-мухтасар фи-ҳисоб ал-жабр ва ал-муқобала» трактати Шарқда мазкур фан соҳасидаги дастлабки асардир. Асар ҳинд ҳисоблашлари ҳақида бўлиб, Европада математика фани ривожида буюк роль ўйнади. Даставвал XII асрда Европа мамлакатлари Хоразмий асарларидан баҳраманд бўлди. Китобда ҳинд ўнлик-позицион қўшиш системалари ҳақидаги метод оригинал равишда тасвирланган эди. Ундан ташқари бу рисолада Хоразмий ўз методларининг устунлигини ҳам исботлаб берди. У ўнлик-позицион системалари ҳисобида «ноль» сонини ишлатиш лозимлигини таъкидлади.

Ҳисоблашнинг ўнлик системаси Хоразмий томонидан асосланган бўлиб, шундан кейин бу методни кўпгина Ўрта ва Яқин Шарқ олимлари ўз илмий ишларида фойдаландилар. Жумладан, XI асрда яшаб ижод этган ал-Насав, XII асрда яшаган Иқбол-Бомат ва бошқаларни эслатиш мумкин. Буларнинг ишларида Хоразмий яратган методлар ривож топди ва янги-янги проблематик соҳалар вужудга келди. Хоразмийнинг бевосита таъсири ва ижоди туфайли дунёга келган асарлар ҳам оз эмас. Масалан, XIII асрнинг машҳур олими пизанлик Леонардо иккинчи даражали алгебраик тенгламани ечганда хусусан ал-Хоразмий методларига асосланган. Кардано, Тарталья, Феррари ва Умар Ҳайём ҳам ижодларида буюк олим асарларидан фойдаланганлар.

Ал-Хоразмий илмий ишларининг барчаси тўлиқ бир даврни ташкил этади ва шу соҳада ишлаётган олимларга ёрқин нур бўла олади. Алломa ижодининг том маъноси халққа фойда келтиришдир. У реалист олим бўлиб, диний ақидаларга қарши фикрда эди. Ўн икки аср муқаддам фан оламида пайдо бўлган ёрқин юлдуз, ҳеч шубҳасиз, мангу порлайверади.

К. ҒАНИЕВ,
Самарқанд давлат архитектура-қурилиш институти тарих кафедраси мудири, доцент.
Э. МУЗАФФАРОВ,
илмий ходим.

Термиз авиакорхонаси учувчилари деҳқонларга ёрдамга келишди. Суратда: (чапдан) Гагарин районидаги «Искра» совхозининг бош агрономи Абди Қамбаров ва учувчилардан Сергей Поксеваткин ва Николай Ким ўзаро маслаҳатлашишяпти.

И. Хўжаев фотоси (ЎзТАГ).

ЕМ-ХАШАК ТАЙЁРЛАШНИНГ АҲАМИЯТИГА ТУШУНИЛМАГАЧ...

ГРАФИКЛАР БАРБОД БЕРИЛЯПТИ

Барча колхозлар, совхозлар, ёрдамчи хўжаликлар ем-хашак тайёрлаш бўйича ўзининг планига эга. Ички имкониятларни ҳисобга олиб, мажбуриятлар ҳам қабул қилган. Ҳозир ана шу планлар ва мажбуриятларни бажаришда энг масъулиятли паллага кирилди. Тайёрланадиган умумий ем-хашак миқдорида беда салмоқли ўрин эгаллайди. Тўйимлилиги, чорва моллар маҳсулдорлигини оширишда ҳам беданинг аҳамияти каттадир. Буни яхши тушунган Сариосиё, Тўрақўрғон районларининг меҳнаткашлари беданинг учинчи ўримини республикамизда пешқадамлардан бўлиб тугалладилар. Ҳар гектар бедазорнинг ҳосилдорлигини ўтган йилдагидан анча кўтардилар. Ўрилган беда ўз вақтида қишлов жойларига ташиб олинди, кўплаб сенаж бостирилди. Бу муҳим иш қизғин давом эттирилмоқда.

Бироқ, Усмон Юсупов районида беданинг учинчи ўрими топшириғи эндигина 15 процент атрофида бажарилди, холос. Наҳотки жанубий районда беда ўрими шу аҳволга ташлаб қўйилса?! Район агросаноат бирлашмаси раҳбарлари нега масалага жиддий эътибор бермайдилар? Нима сабабдан ўрим техникаси тўла ишга туширилмаяпти? Мавжудларининг иш унуми паст бўляпти? Ахир, ўрим кечиктирилаётганлиги туфайли беданинг тўйимли моддалари тўкилиб кетяпти-ку? Бедазорларни чорва моллари пайхон қилишига йўл очиляпти-ку! Бундай ачинарли аҳвол Когон, Муборак, Ховос ва бошқа айрим районларнинг хўжаликларида ҳам юз бераётир.

Ишчи кучи ва техника воситаларига бой бўлган Фарғона ва Навоий областларида беданинг учинчи ўрими плани ҳали 30 процент атрофида ҳам бажарилмаганлиги жамоатчиликни ташвишга солмоқда. Маълумки, Фарғона областида табиий яйловлар кам. Чорванинг озуқа базаси асосан беда ва маккажўхори ҳисобига мустаҳкамланади. Шунга қарамай, ўримда сусткашликка йўл қўйиш, ем-хашак тайёрлашнинг аҳамиятини эътироф этган ҳолда ишда жиддий бурилиш ясамаслик яхши оқибатга олиб келмайди. Область агросаноат бирлашмаларининг раҳбарлари беданинг учинчи ўримини зудлик билан туғаллаш, шундан кейинги ўримларни ўз вақтида уюшқоқлик билан ўтказиш чораларини кўришлари лозим.

Поп районида дағал хашак тайёрлаш йиллик плани 100 процент бажарилди. Азамат попликлар ўрим-йиғимни кун сайин кучайтирмоқдалар. Нишон районида ҳам бу борада белгиланган топшириқ 85 процентдан зиёдроқ адо этилди. Чорвадорлар жамғарилган хашакни қишлов жойларига ташиб келтириб, агрегат-механизмлар ёрдамида майдалаб, юқори сифатли аралаш озуқалар тайёрламоқдалар.

Бироқ ҳамма жойда ҳам дағал хашак тайёрлаш жадал суръатлар билан олиб бориляпти деб бўлмайди. Масалан, Навоий области бўйича эндигина, йиллик топшириқнинг 30 проценти атрофида дағал хашак тайёрланди, холос. Шунга қарамай, бу борада белгиланган кунлик графиклар барбод берилмоқда. Ғанимат фурсат ўтиб кетаётганига қарамай Меҳнатобод, Кегайли районларида дағал хашак тайёрлаш йиллик планининг 20 процентдан ошмаслиги ташвишли ҳолдир. Қиличини кўтариб қиш келганда чорва моллари нима билан боқилади, маҳсулотлар ниманинг ҳисобига кўпайтирилади?

Ҳозир ем-хашак тайёрлаш бўйича планлар белгилаш, мажбуриятлар қабул қилиш учун йиғилишлар ўтказиладиган, ёзма ёки телефон орқали оғзаки кўргазма бериладиган вақт эмас. Белгиланган планлар ва қабул қилинган мажбуриятларнинг тақдири ҳал қилинадиган фурсатга кирилди. Шундай экан, беистисно ҳамма жойда беда ва дағал хашак ўрим-йиғими ва тайёрлаш бутун чоралар билан авж олдирилмоғи, бу борадаги графикларни барбод бераётган хўжаликларнинг раҳбарлари тегишли ташкилотлар олдида жавоб бермоқлари керак.

Бутун куч, техника воситаларини ишга солиб, беда ва дағал хашак тайёрлашни кучайтирайлик! Маккажўхори парваришини кучайтириб, гектаридан 100—120 центнердан «каҳрабо дон», кўплаб поя етиштиришга мустаҳкам замин яратайлик! Ҳар бир хўжаликда силос ва сенаж бостириш топшириқлари тўла бажарилсин!

МУХБИРИМИЗ БОНГ УРАДИ

ВАЪДАГА ВАФО ҚАНИ?

Боғот райони пахтакорлари ўн биринчи беш йилликнинг ўзак йилида область миқёсида энг катта мажбурият қабул қилганлар: уларнинг аҳди — ҳар бир гектар ердан 43,8 центнердан «оқ олтин» йиғиб олиш ва ялпи хирмонни 45 минг тоннага етказишдан иборат. Кўриниб турибдики, ваъда чакки эмас. Бунчалик катта хирмон ўз-ўзидан яратилмаслигини, сўз билан иш бирлигини таъминлаш учун астойдил курашиш зарурлиги ҳаммага маълум.

Мана, ҳосил тўплашда ҳал қилувчи дамлар келди. Мажбуриятнинг бажарилиши шу кеча-кундуздаги ғайрат-шижоатга, ҳар туп ғўзани авайлаш, гул ва кўсакларни кўпайтиришга боғлиқ. Боғот райони далаларида бўлсангиз, меҳнатда чинакам жасорат кўрсатаётган мўл ҳосил усталарини, бўлиқ ғўзалар ва шода-шода кўсакларни кўриб, дилдан қувонасиз. Меҳнат Қизил Байроқ орденли Нариманов номли колхозда ғўзалар кунда бир яшнаб, гулга гул, кўсакка кўсак қўшиляпти. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Зариф Қурбонов, СССР Давлат мукофотлари лауреати Ҳоши Саидов бошлиқ 60 центнерчи бригадалар ғўза парваришини тобора авж олдириб, лафзи ҳаллолигини амалда исботламоқдалар.

Аммо, Нариманов номли колхоз билан қўшни, мусобақадош Ленин номли колхозга ўтсангиз, бошқача манзарага дуч келасиз. Бу ерда ғўза парваришида ташвишли аҳвол ҳукм сурмоқда. Ривожланишдан кейинда қолган, бегона ўт босган ва чанқатиб қўйилган ғўзалар озмунча эмас. Ишчи кучлари, техника воситалари дала ишларига тўла сафарбар этилмаган.

Қурбондурди Юсупов бошлиқ бригадада 25 гектар ерда тўла кўчат олинмаган, ҳар гектар майдонда фақат 40 минг туп ғўза ниҳоли бор. Шунга қарамай ғўзаларга қўшимча озуқа ва ишлов берилмаётир. Сувдан кейин тупроқ ўз вақтида юмшатилмай, ўсимликнинг илдизи қисилиб қолган, бегона ўт йўқотилмаган. Турсунбой Ваисов, Самандар Каримов бошлиқ бригадаларда ҳам ғўза қатор ораларига ишлов беришда жиддий қолоқлик ҳукм сурмоқда.

Колхознинг бош инженери Ҳасанбой Ўриновнинг гапига қараганда, мавжуд 24 та трактор культиватори тўла қувватда ишлатилаётир, культивация авжида. Аслида эса тракторлар тез-тез бузилиб, иш вақти бекорга ўтмоқда. Йўлдош Дурдиев, Ёқуббой Давлатов бошқараётган тракторлар долзарб пайтларда савлат тўкиб турганлиги, ремонт пайсалга солинганлиги сўзимизнинг далили бўла олади.

Ғўза парваришида агротехника қоидаларига қатъий риоя қилинмаётир. Ж. Жуманиёзов бошлиқ 9-бригада аъзоси Қозоқ Абдуллаевнинг бепарволиги натижасида бир гектарга яқин ғўза сувга бостирилган, Бостириб суғориш, сувни исроф қилиш фактларига лоқайдлик билан қарашга чек қўйилмаётир.

— Мана бу карта нега бегона ўтдан тозаланмаган? Ғўзаларда ҳануз кўсак кўринмайди-ку?

Бригадир Раззоқ Раҳмонов ўзибўларчиликнинг сабабини қуйидагича шарҳлади:

— Биз меҳнатни ташкил этишнинг нарядсиз системасига ўтганмиз. Пахта майдонлари колхозчиларга бириктиб қўйилган. Бу карта Озод Эгамовлар оиласига қарашли...

Бу фикрга қўшилиш қийин. Оила ёки звено пудратига ўтиш бригадирнинг масъулиятини заррача сусайтирмайди, балки кучайтиради.

Тўғри, колхозда нормал ривожланаётган ғўзалар ҳам талай. Қозоқ Жуманиёзов, Ҳожибой Оллашев бошлиқ бригадаларда ҳар туп ғўзада 5—6 тадан кўсак санаш мумкин. Лекин, мажбуриятнинг тақдирини бир неча гектар ердаги дуркун ғўзаларгина ҳал қилмайди. Мавжуд 1100 гектар пахта майдонининг анчагина қисмида экиннинг ривожи талабга жавоб бермайди. Демак, ташвишланиш керак. Ҳар бир гектарнинг, ҳар қарич ернинг, ҳар бир туп ғўзанинг қадри ва салмоғи бор. Колхоз раиси Абдирим Ёвмутов, партия комитети секретари Назарбой Искандаров наҳотки бу оддий ҳақиқат билан ҳисоблашмасалар?! Улар ялпи хирмонни 4860 тоннага, ҳосилдорликни 45 центнерга етказиш тўғрисида берилган ваъдани унутмасликлари керак.

Жданов номли колхозда ҳам ғўза парвариши сусайиб кетган. Колхоз раиси Исмоил Рўзибоевнинг эътирофи қилишича, 300 гектар авжи паст ғўза бор. Афсуски, ривожи кечиккан ғўзаларга ишлов ва сув ўз муддатида берилмаётир. Ш. Дурдиев, Р. Машарипов бошлиқ бригадаларнинг далаларида суғориш билан культивация ўртасида узилишга йўл қўйилмоқда, бегона ўт йўқотилмаётир. Дала ишларининг сифати устидан назорат бўш. Партия комитети секретари Р. Болтаев дала меҳнатчилари ўртасида оммавий-сиёсий ишни кучайтириш, социалистик мусобақага етакчилик қилиш, маданий-маиший хизматни яхшилаш масалаларига етарли аҳамият бермаётир.

Умуман олганда, райониннг кўпчилик хўжаликларида ғўзанинг ривожланиши кечиккан майдонлар бор. Айниқса, Ленин номли, Жданов номли, «Ленинизм» колхозларидаги анчагина ғўзаларга қўшимча озуқа, ишлов бериш талаб этилади. Бироқ бу ишлар суст олиб борилмоқда. Район партия комитети бюро мажлисларида ғўза парваришининг бориши тез-тез муҳокама қилиняпти, муҳим тадбирлар белгиланяпти. Аммо қарорлар ва тадбирларни амалга оширишда изчиллик, собитқадамлик етишмаётир, ишда масъулиятсизлик ва интизомсизлик кўрсатаётган айрим раҳбарларга нисбатан муросасозлик қилинмоқда.

Ҳозирги кунларнинг ҳар бир соати ва дақиқалари ғанимат. Қозонда бўлса, чўмичга чиқади. Бугун ғўза тупларида тўпланган ҳосилдан эртага хирмонлар бунёд бўлади. Бас шундай экан, ғўза парваришига зўр бериш, ҳосилга ҳосил қўшиш керак.

Ф. ЗОҲИДОВ, «Совет Ўзбекистони» мухбири.

МЕХАНИЗАТОР ИБРАТИ

Қашқадарё область Ульянов районидаги СССР 60 йиллиги номли совхознинг Шоди Қосимов бошлиқ бригадаси чўлқуварлари икки йилдан буён Қорақўнғирот массивида ингичка толали пахтадан юқори ҳосил олиб келишмоқда.

Ўтган йили бригада чўлқуварлари ипак пахтанинг ҳар гектаридан 25 центнердан ҳосил олишган эди. Бу йил улар ҳосилдорликни 60 центнерга етказиш мажбуриятини қабул қилишган.

Юксак агротехника қоидалари асосида парваришланаётган ғўзалар ёппасига гуллаб, кўсакламоқда. Шу кунга қадар мавжуд пахта майдонлари тўрт марта комплекс ишловдан чиқарилди, бир марта қондириб суғорилди. Ғўза парваришида механизатор Хайри Авазовнинг ҳиссаси катта бўлмоқда. Яқинда совхоз дирекцияси, партия ва касаба союз ташкилоти механизаторлар ўртасидаги социалистик мусобақани кўриб чиқиб, Хайри Авазовни қўл соати ва 100 сўм пул мукофоти билан тақдирлади.

Ж. ЮСУПОВ.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

Американинг асл қиёфаси

ҒИРРОМ СИЁСАТ РЕКОРДЛАРИ

Қўшма Штатларда ҳозирги вақтда авж олган можарони гоҳ «Рейгангейт», гоҳ «Дебатгейт» деб атамоқдалар. Бироқ мана шу иккала таърифнинг ҳам ўзаги битта: Вашингтондаги ҳашаматли «Уотергейт» меҳмонхонасининг номидан олинган. 1972 йилнинг жазирама ёз кунларида соқчилар айни шу демократик партия қароргоҳига суқилиб киришга уринган қулфбузарларни қўлга туширган эди. Улар пул ёки қимматбаҳо буюмлар қидирган оддий жиноятчилар эмасди. Кейинчалик маълум бўлишича, уларнинг мақсади хонага овозни ёзиб оладиган асбоб ўрнатишдан иборат бўлган. Бундай асбоб республикачилар партиясининг ўз рақиблари — демократларнинг режалари ва стратегиясидан хабардор бўлишларига имкон берган бўлур эди.

Ҳозир Американда рўй берган можаро бундан ўн йил илгариги воқеаларга кўп жиҳатдан ўхшаб кетади. Ўша пайтда ҳам республикачилар партиясининг жирканч найранглари можарога сабаб бўлган эди. 1972 йилдаги сингари 1980 йилда ҳам мазкур партия демократларга нисбатан ошкора жосуслик қилди.

«Тайм» журналининг мухбири Л. Барретининг «Тарих билан жазавали ўйнашув. Рейган «Оқ уйда» китоби бундан бир неча хафта илгари босилиб чиққанлиги «Янги Уортергейт» деб аташ мақсадга мувофиқ бўлган ҳозирги можарони бошлаб берди. Китобда 1980 йилда «Рейганнинг одамлари» Оқ уйдан президент Ж. Картер учун батафсил йўл-йўриқлар кўрсатилган ҳужжатларни ўғирлаб кетганликлари айтилади. Бу ҳужжатларда унга республикачилар партиясидан президентликка номзод Рейган билан муҳим телевизион мунозараларни қандай олиб бориш кераклиги тўғрисида йўл-йўриқ берилган эди. Ҳужжатда Картернинг асосий ички ва ташқи сиёсий проблемалар хусусидаги позицияси муфассал баён этилган бўлибгина қолмай, шу билан бирга мухолифларнинг эҳтимол тутилган саволларига тахминий жавоблар ҳам берилган эди. Рейган ёрдамчиларининг эътироф этишича, бу ҳужжатлар Рейганнинг телевизион мунозараларда, орадан бир ҳафта ўтгач эса, сайловда ғалаба қозонишида «жуда катта роль» ўйнади.

Баретининг хабари мамлакатда катта шов-шувга сабаб бўлди. Ҳозирги маъмуриятнинг расмий шахсларига қўйилган бундай айбларнинг тўла исботланганлиги тўғрисидаги фактлар матбуотга келиб турибди. Масалан, АҚШ маъмурий-бюджет бошқармасининг директори Д. Стокмэн ўша пайтда ўзига Оқ уйнинг ҳужжатлари ғоят иш берганлигини айтиб, ошкора мақтанган эди. У бундан уч йил илгари Рейганнинг телевизион мунозаралари «репетиция-си»да Картер «роли»ни ижро этган эди. «Чикаго трибюн» газетаси Картер ва Рейган телевидение орқали чиқишлари керак бўлган ўша куни Стокмэн Касополис шаҳридаги хусусий «оптимист» клубида берилган зиёфатда республикачилар партияси тарафдорларига мазкур ҳужжатлар Рейганга ғоят қўл келганлиги ҳақида оғзидан гуллаб қўйганлигини эслатиб ўтди.

Ҳозирги можаро бошида аввало президент Рейганнинг Оқ уй аппарати бошлиғи Ж. Бейкер, Марказий разведка бошқармасининг директори У. Кейси, Оқ уй алоқа бўлимининг директори Д. Герген ва бошқалар сингари етакчи маслаҳатчиларидан иборат ғоят нуфузли давлат корчалонлари турибди. Уларнинг ҳаммаси Рейганнинг сайлов кампаниясида қатнашган кишилар бўлиб, матбуотга келган хабарларга кўра, Оқ уйдан ҳужжатлар ўғирланишига бевосита алоқадордирлар. Улар 1980 йилда Картер учун қўлланма нусхасига эга бўлиб қолганликларининг ўзигина улар учун жуда аянчли оқибатларга сабаб бўлиш хавфини туғдиради. Бироқ асосий сирли найранглар шундан кейин содир бўлди. Бўлмаса можароли иш «арқонни узоқ ташлаш» қабилида бораверар эди.

«Бостон глоб» газетасининг таъкидлашича, «сўнгги икки ҳафта давомида Рейганнинг одамлари 1980 йилда телевизион мунозараларга оид йўл-йўриқлардан ташқари Миллий хавфсизлик кенгашининг махфий ҳужжатларини, ички сиёсатга оид меморандумларни, вице-президент У. Мондейл аппарати материалларини ва демократлар ҳукуматининг бошқа махфий ҳужжатларини ҳам олиб турганлиги ойдин бўлиб қолди. Рейганнинг сайлов комитети ўша вақтда Картер маъмуриятининг юзлаб ҳужжатларини олиб турганлиги амалда аниқланди, деб ёзади «Ньюсуик» журнали.

Маҳаллий обзорчилар эндиликда мана шу ҳужжатларнинг ҳаммаси қандай қилиб «Рейган одамлари» қўлига тушиб қолганлигини билиб олиш учун зўр бериб уринмоқдалар. Лекин ҳозирнинг ўзидаёқ масаланинг икки томони равшан кўриниб қолди. Биринчидан, Рейганнинг сайлов комитети демократлар изидан қўйган жосуслик ҳар томонлама, пухта ташкил этилганлиги тўғрисида гап бормоқда. «Нью-Йорк таймс» газетасига, масалан, шу нарса маълум бўлдики, бундай яширин ишга асосан Марказий разведка бошқармасининг собиқ агентлари жалб этилганлар. Илгари мана шу жосуслик маҳкамасининг директори лавозимини эгаллаб келган АҚШнинг ҳозирги вице-президенти Ж. Буш уларнинг зиммасига шундай вазифа юклаган эди. Иккинчидан, бу ерда уқтиришларича, Рейган маслаҳатчиларининг Оқ уйдаги махфий ҳужжатларни ўғирлаганликлари ҳозирги қонунларга мувофиқ давлат миқёсидаги ғоят оғир жиноят деб баҳоланиши керак.

Қўшма Штатларда ҳозирча бу можаро нима билан тугашини олдиндан айтишга ҳеч ким журъат этмаяпти. Юстиция министрлиги ва федерал терговлар бюроси, шунингдек Оқ уйдан мустақил равишда конгресснинг кичик комиссияларидан бири бу ишни текширмоқда. Ҳар қандай ҳолда ҳам бу иш Рейган маъмурияти учун салбий таъсир кўрсатмай қолмайди. «Янги Уотергейт» иши республикачилар обрў-эътибори ва позицияларига ғоят жиддий зарба етказди. «Бостон глоб» газетасининг ёзишича, Вашингтонда яқин орада «айрим кишилар боши билан жавоб берадилар». Бу гапнинг мазмунидан авантюранинг ҳақиқий айбдорларидан кўра айбсиз айбдор бўлган бошқа кишилар назарда тутилаётганлиги кўриниб турибди.

Бугунги кунда фақат бир нарса: ўзини бутунлай обрўсизлантириб қўйган Қўшма Штатлардаги сиёсий системa, жумладан сайлов системаси ҳам амалда «тергов қилинаётганлиги» равшан бўлиб қолди. Америка демократияси тўғрисидаги сийқаси чиққан сафсатага яна бир зарба урилди.

М. БЕГЛОВ, (ТАСС мухбири). Нью-Йорк.

ШАРҲЛОВЧИ МИНБАРИ

ҲАҚҚОНИЙ ИШ

Корейс халқининг Жанубий Кореядаги барча чет эл қўшинларини олиб чиқиб кетиш ва мамлакатни тинч демократик асосда бирлаштириш учун олиб бораётган кураши билан халқаро бирдамлик ойлиги давом этмоқда.

Кореяни бирлаштириш кўпдан буён ҳал этилиши лозим бўлган муҳим масаладир.

Ўттиз йилдан ошиқроқ вақтдан буён мамлакат сунъий равишда икки қисмга бўлинганича қолмоқда. Бу эса корейс халқининг миллий манфаатларига путур етказиб, Осиёнинг шу районидаги кескинлик муҳити барҳам топишига халақит бераётир.

Маълумки, 1950 йилнинг 25 июнида Жанубий Кореядаги қўғирчоқ режим Америка империализми мададида Корея Халқ Демократик Республикасига қарши агрессия бошлади. Лекин агрессорларнинг шум ниятлари чиппакка чиқди. Натижада улар 1953 йил 27 июлда ярашиш ҳақида битимни имзолашга мажбур бўлишди.

Бироқ уруш тугаб, орадан ўттиз йил ўтса ҳамки, Корея ярим оролида мустаҳкам тинчликка эришилганича йўқ. Бу ерда фақат муваққат ярашув сукунати ҳукм сурмоқда. Гап шундаки, Америка қўшинлари ҳамон Жанубий Кореяда турибди. Бу эса мамлакат шимол ва жанубининг бирлашувига асосий ғовдир. Корея жанубида АҚШнинг ҳарбий ҳозиру-нозирлиги, унинг мамлакат ички ишларига ошкора аралашаётганлиги натижасида Чон Ду Хван қўғирчоқ режими ҳокимият тепасида турибди.

Пентагон Корея ярим оролининг жанубий қисмини Узоқ Шарқдаги кескинликнинг хатарли ўчоғига айлантирмоқда. Ҳозир бу ерда АҚШнинг 42 минг ҳарбий хизматчиси ва 40 та йирик ҳарбий базаси бор. Маълумотларга кўра, бу базаларда 700 га яқин ядро заряди сақланмоқда. Америка матбуотининг гувоҳлик беришича, Вашингтон бу ерда ўртача олисликка учадиган ядро ракеталарини, қанотли ракеталар ва нейтрон қуролларини жойлаштиришга қарор қилган. АҚШ ва Сеулнинг КХДРга нисбатан иғвогарона ҳарбий машқлари тез-тез ўтказилмоқда. Жумладан, уларнинг биргаликдаги «Тим спирит-83» шартли ном остидаги машқларида қарийб 200 минг солдат ва ҳарбий хизматчи иштирок этди. Халқаро жамоатчилик регионда тинчлик ва хавфсизликка хатарли бўлган бу ҳарбий иғвогарликни қатъий қоралади.

Ана шундай оғир шароитларда корейс халқи ўз ватанини тинч бирлаштириш учун қатъий кураш олиб бормоқда. КХДР ҳукумати ва жамоатчилик қатор амалий таклифлар билан чиқдилар. Бироқ бунга империалистик кучлар ва Сеул реакцияси тиш-тирноғи билан қарши чиқиб, Кореяни тинч бирлаштирилишига тўсқинлик қилишмоқда. Ер юзидаги барча холис ниятли кишилар каби совет кишилари ҳам корейс халқининг ўз миллий бирлигини тиклашга бўлган интилишини яхши тушунадилар ва у билан ҳайрихоҳдирлар. Шу кунларда Жаҳон Тинчлик Кенгашининг қарорига мувофиқ ўтаётган корейс халқининг кураши билан анъанавий бирдамлик ойлиги бунинг ёрқин мисолидир.

А. РЎЗИЕВ.

СОВЕТ МУТАХАССИСЛАРИНИНГ ЁРДАМИ БИЛАН

Мали пойтахти — Бамакодаги ҳунар-техника таълими марказида битирув имтиҳонлари ниҳоясига етди. Марказни битириб чиққан икки юздан ортиқ мутахассис республика ишчилар синфи сафларига келиб қўшилди.

Мали мустақиллигининг дастлабки йилларида Совет Иттифоқи ёрдами билан қурилган бу ўқув юрти юзлаб қурувчи, электрик, механик, токарни тайёрлаб чиқарди. Марказ битирувчилари мамлакат саноат корхоналарида, давлат муассасаларида, қишлоқ хўжалигида муваффақиятли меҳнат қилмоқдалар. Замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган кенг, ёруғ аудиториялар ва устахоналар, тажриба далалари, қишлоқ хўжалик техникаси марказ ўқувчилари ихтиёрига бериб қўйилган. Кўплаб дарсликлари, техникавий ва бадиий адабиётлари бўлган кутубхона мавжуд.

Пойтахт марказидаги ўқитувчиларнинг кўпчилиги — Совет республикаларининг вакилларидир. СССРдан келган мутахассисларнинг фидокорона меҳнати туфайли, дейди марказ директори Ламин Траоре, билим юртимиз фақат Малидагина эмас, бутун Ғарбий Африкада шу йўналишдаги энг яхши ўқув юртларидан бирига айланди. Совет кишилари ўз билим ва профессионал тажрибаларини ёш малиликларга саҳийлик билан ўргатмоқдалар.

(ТАСС).

ЛИВАН ВАТАНПАРВАРЛАРИНИНГ ЗАРБАЛАРИ

БАЙРУТ. Ливан ватанпаравларлари босқинчиларга ҳамон зарбалар бермоқдалар. Улар Жуб-Жениндан шимолда Исроил қўшинларининг позицияларига ҳужум қилиб, ракеталар ёғдирдилар. Натижада Исроилнинг бир танки йўқ қилинди, икки солдати ўлдирилди ва тўрт солдати жароҳатлантирилди.

Худди шу районда Исроил артиллерияси иғвогарлик мақсадида Сурия қўшинларининг позицияларини ўққа тутди.

Босқинчилар мамлакат жанубининг турли районларида Ливан гражданларига ва фаластинлик қочоқларга нисбатан жабр-зулмни кучайтирмоқдалар. (ТАСС).

ПОЛИГОНДА ЁНҒИН

САН-ФРАНЦИСКО. Невада штатидаги атом синов полигонида кучли ёнғин чиқди. 15 минг акрга борадиган территорияни аланга қамраб олган.

Калифорниядаги Ливермор миллий лабораториясига (бу ерда ядро қуролининг янги намуналари яратилмоқда) бевосита яқин жойда бир неча кундан буён кучли ўрмон ёнғини давом этмоқда. Минглаб ўт ўчирувчилар, маҳаллий турмаларнинг маҳбуслари, хилма-хил машина-механизмлар, шу жумладан самолётлар, вертолётлар ўтга қарши курашга ташланган. (ТАСС).

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

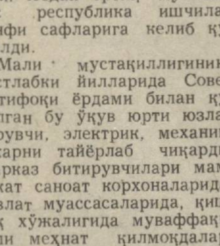

СССР ХАЛҚЛАРИ СПАРТАКИАДАСИ

КУЧЛИЛАР САРАЛАНМОҚДА

Шу кунларда спортнинг қарийб 11 тури бўйича ўтказилаётган мусобақаларда кучлилар сараланмоқда. Дзюдочилар беллашувида икки чемпион аниқланди. Вазни 95 килограммгача бўлган полвонлар баҳсида москвалик А. Тюрин ғалаба қозонган бўлса, 90 килограммгача бўлган спортчилар беллашувида қирғизистонлик А. Юнусов ғолиблик супасига кўтарилди. Бадиий гимнастикачиларнинг нафис ҳаракатлари ҳам мухлисларда яхши таассурот қолдирмоқда. Тўп ва халқа билан бажариладиган машқларни ўрнига қўйишда вильнюслик Д. Куткайте билан тошкентлик моҳир спортчи В. Зарипова-лар пешқадамлик қилишмоқда. Венера ҳисобида ҳозирча 19,4 балл тўпланди. Шахматчиларимиз эса кўтаринки руҳда дона суролмаяптилар. Бўлиб ўтган уч тур ўйинларида имкониятлар бой берилди. Москва командаси билан учрашувда тошкентлик Г. Аъзамов — А. Юсупов билан ўйинни дуранг қилди. Ҳозир умумий ҳисоб 1,5:3,5 бўлиб (уч ўйин кечиктирилган) москваликлар олдинда боришмоқда.

Велосипедчиларнинг кўпкунлик пойгаси якунида республикамиз терма командаси 10-ўринни эгаллади. Бунга тошкентлик Ж. Абдужабборов ўзининг муносиб ҳиссасини қўшди. Пойга бошида 98-ўринни эгаллаган бу спортчи сабот ва матонат билан астойдил ҳаракат қилиб, 8-босқичга келганда пойгачилар карвонбошиси бўлишга эришди.

СОВРИНЛАР ВА ЎРИНЛАР

✦ ФУТБОЛ. Олий лига командалари ўртасида ўтказилган 21-тур ўйинларида қуйидаги ҳисоблар қайд этилди: ЦСКА — «Металлист» — 1:1, «Торпедо» (М) — «Динамо» (К) — 2:1, «Жальгирис» — «Арарат» — 2:1, «Динамо» (Мн) — «Торпедо» (К) — 3:1, «Шахтёр» — «Динамо» (Тб) — 6:3, «Днепр» — «Нефтчи» — 1:0, «Нистру» — «Пахтакор» — 2:0, «Черноморец» — «Зенит» — 2:0. Ҳозир, «Черноморец» ва «Динамо» (Мн) командалари 26 тадан очко билан олдинда боришмоқда.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

20 ИЮЛЬ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Спорт ахбороти. 9.55 — Совет Иттифоқи Қаҳрамони, вице-адмирал Г. И. Шчедрин билан учрашув. 10.40 — Концерт. 11.10 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 12.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — Горнчилар, қаердасиз! 16.50 — Болалар учун фильм. 18.00 — Стадион ҳамма учун. 18.30 — Партия ҳақида ҳикоялар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фан ва турмуш. 20.00 — Концерт. 20.25 — Қадрдон уй ҳарорати. Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Эрист Буш куйлайди. Ҳужжатли фильм. 23.15 — Дунё воқеалари. 23.30 — Спорт ахбороти.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильмлар. 9.50 — Мен севган киши. Бадиий фильм. 11.20 — Оддий мўъжизалар. 11.50 — Немис тили. 12.20 — Шеър ўқиб. 12.50 — Спорт ахбороти. 13.10 — Барабанчининг тақдири. Бадиий фильм. 3-серия. 14.15 Ота-оналар. Сизлар учун 14.45 — Бил ва уддала. 15.30 — Ёшлар адреслари. 16.30 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Волейбол. СССР — Япония. 19.30 — Қишлоқ янгиликлари. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Сиз бунга қодирсиз. 21.30 — Время. 22.05 — Хайрли соатда. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 12.35 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 13.20 — Концерт. 13.50 — Сиҳат-саломатлик. 14.20 — Шиддат. Бадиий фильм. 18.30 — Қувноқ пионер ёзи. 19.00— Турмуш ва маданият. 19.30— Ахборот. 19.45 — Қўғирчоқ фильм. 20.00 — Амалдаги интернационализм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ез оқшоми. 21.00 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Бугун оламда нима гап? 22.25 — Ўжар Кура. Бадиий фильм. 2-серия. 23.50 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.35 — Москва-II.

18.00 — Математика. 19.00 — Куёшли ўлка маршрутлари бўйлаб. 19.30 — Тунги смена. Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Ҳамма танийдиган номаълум киши. Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

20 ИЮЛЬ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбекистон композиторларининг қўшиқлари. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — КПСС XXVI съезди ривожланган социализмнинг иқтисодий сиёсати ҳақида. 11.25 — Концерт. 12.10 — Ўзбекистан индустриальний 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 19.20 — СССР халқларининг ёзги VIII Спартакиадаси кундалиги. 19.30 — Концерт. 20.50 — В. Маяковский туғилган куннинг 90 йиллигига. 21.10 — Хайрли тун (такрорий). 22.30 — Концерт.

●

ТОШКЕНТ МОЛИЯ ТЕХНИКУМИ

1983—84 ўқув йили учун қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техникум ишлаб чиқаришдан ажралган ва ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда Ўзбекистон ССР молия, страхование органлари ва давлат страхованиеси, давлат бюджети, бюджет ҳисоби бўйича ўрта малакали ходимларни тайёрлайди.

Ўқиш муддати ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқийдиганлар учун 1 йилу 8 ой.

Техникумга кирувчилар рус тили ва адабиёти (иншо), математика (оғзаки)дан имтиҳон топширадилар.

Аризалар техникум директори номига ёзилади ва танланган ихтисослик ёзиб кўрсатилади.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: ўрта мактабни тугатганлиги тўғрисидаги ҳужжат (асли), 3х4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат, 286-формадаги медицина справкаси, меҳнат дафтарчасидан кўчирма (муассаса раҳбари томонидан тасдиқланган).

Паспорт, ҳарбий билет ёки ҳарбий рўйхатда турганлиги тўғрисидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

Зарур бўлганларга ётоқхонадан жой берилади.

АРИЗА ВА ҲУЖЖАТЛАР КУНДУЗГИ БЎЛИМГА 15 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ. Кириш имтиҳонлари 1—21 август кунлари ўтказилади; сиртқи бўлимга ариза ва ҳужжатлар 11 августгача қабул қилинади, кириш имтиҳонлари 10—20 август кунлари ўтказилади.

Техникум адреси: 700138, Тошкент шаҳри, 138-алоқа бўлими, Ғ. Ғулом кўчаси, 18-уй. Телефон 78-85-76.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлигининг 1-«Узсельавтотрест» коллективи 11-автобазанинг директори

Камол Қурбонбоевич ҚУРБОНБОЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги

ЎРТА МАХСУС ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА

1983—1984 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

АНДИЖОН ПАХТА ТОЗАЛАШ ТЕХНИКУМИ

(Андижон шаҳри, М. Горький кўчаси, 14-уй)

Кундузги ўқишга: пахтани дастлабки ишлаб чиқариш ускуналари ва технологияси; тикувчилик ишлаб чиқариши; пахта товаршунослиги.

Кечки ўқишга: тикувчилик ишлаб чиқариши.

Сиртқи ўқишга: пахтани дастлабки ишлаб чиқариш ускуналари ва технологияси; тикувчилик ишлаб чиқариши; пахта товаршунослиги.

АСКОЧИНСКИЙ НОМЛИ НУКУС ЭНЕРГЕТИКА ТЕХНИКУМИ

(Нукус шаҳри, Кўк ўзак кўчаси)

Кундузги ва сиртқи ўқишга: электр станциялари, тармоқлари ва системалари; саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш.

НУКУС АЛОҚА ТЕХНИКУМИ

(Нукус шаҳри, Фурманов кўчаси, 70-уй)

Кундузги ўқишга: район электр алоқаси ва радиолаштириш; почта алоқаси; автоматик электр алоқаси; кўпканалли электр алоқаси.

САМАРҚАНД ОЗИҚ-ОВҚАТ ТЕХНИКУМИ

(Самарқанд шаҳри, Оғалиқ кўчаси, 2-уй)

Кундузги ўқишга: совутиш-компрессор машиналари ва қурилмалари; озиқ-овқат саноати корхоналарининг машиналари ва ускуналари; нон пишириш саноати; консервалаш технологияси; сут маҳсулотлари технологияси; таом тайёрлаш технологияси; озиқ-овқат саноати корхоналарида планлаштириш.

Кечки ўқишга: совутиш-компрессор машиналари ва қурилмалари; озиқ-овқат саноати корхоналарининг машиналари ва ускуналари; нон пишириш саноати; таом тайёрлаш технологияси.

Сиртқи ўқишга: совутиш компрессор машиналари ва қурилмалари, нон пишириш саноати; консервалаш технологияси, сут маҳсулотлари технологияси, таом тайёрлаш технологияси, озиқ-овқат саноати корхоналарида планлаштириш.

АНГРЕН ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Ангрен шаҳри, Комсомольская кўчаси, 1-уй)

Кундузги ўқишга: пайвандлаш ишлаб чиқариши технологияси; керамика технологияси; саноат ва граждан қурилиши; қурилиш деталлари ва темир-бетон конструкцияларини ишлаб чиқариш.

Кечки ўқишга: саноат ва граждан қурилиши.

Сиртқи ўқишга: керамика технологияси; қурилиш деталлари ва темир-бетон конструкцияларини ишлаб чиқариш; саноат ва граждан қурилиши; пайвандлаш ишлаб чиқариш технологияси.

ТОШКЕНТ ПОЛИГРАФИЯ ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 30-уй)

Кундузги ўқишга: полиграфия машиналари ва ускуналари; брошюра-муқова ишлаб чиқариш технологияси; китоб товаршунослиги; ҳарф териш ишлаб чиқариши технологияси; китоб ва журналларни техник таҳрир қилиш.

Сиртқи ўқишга: китоб товаршунослиги; полиграфия саноати корхоналарида планлаштириш; ҳарф териш ишлаб чиқариши технологияси

КАТТАҚЎРҒОН ПЛАН-ИҚТИСОД ТЕХНИКУМИ

(Каттақўрғон шаҳри, Шавқий кўчаси, 20-уй)

Кундузги ўқишга: озиқ-овқат моллари савдосини ташкил этиш ва товаршунослик; бухгалтерия ҳисоби; савдода бухгалтерия ҳисоби.

Сиртқи ўқишга: озиқ-овқат моллари савдосини ташкил этиш ва товаршунослик; бухгалтерия ҳисоби; савдода бухгалтерия ҳисоби.

НАМАНГАН ПОЛИТЕХНИКУМИ

(Наманган шаҳри, Уйчи района, Жийдакапа поёлкаси)

Кундузги ўқишга: металларни қирқиб ишлаш; саноат ва граждан қурилиши; биноларнинг санитария-техникавий тузилиши; қурилиш деталлари ва темир-бетон конструкцияларини ишлаб чиқариш.

Сиртқи ўқишга: саноат ва граждан қурилиши; биноларнинг санитария-техникавий тузилиши.

ГУЛИСТОН ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Гулистон шаҳри, III-Интернационал кўчаси, 49-уй)

Кундузги ўқишга: саноат ва граждан қурилиши; қурилиш деталлари ва темир-бетон конструкцияларини ишлаб чиқариш; газ хўжалиги.

Сиртқи ўқишга: саноат ва граждан қурилиши; қурилиш деталлари ва темир-бетон конструкцияларини ишлаб чиқариш; газ хўжалиги.

ФАРҒОНА КЕЧКИ ЕНГИЛ САНОАТ ТЕХНИКУМИ

(Фарғона шаҳри, Л. Толстой кўчаси, 10-уй)

Кечки ўқишга: тўқимачилик саноати корхоналарининг машиналари ва ускуналари; ип-йигирув ишлаб чиқариши; тўқувчилик ишлаб чиқариши; тикувчилик ишлаб чиқариши; трикотаж ишлаб чиқариши.

Сиртқи ўқишга: ип-йигирув ишлаб чиқариши; тўқувчилик ишлаб чиқариши; чарм буюмлар технологияси.

САМАРҚАНД ИНДУСТРИАЛ ТЕХНИКУМИ

(Самарқанд шаҳри, Оғалиқ кўчаси, 2-уй)

Кундузги ўқишга: саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; металларни қирқиб ишлаш; кўп каналли электр алоқаси; минераль ўғитлар ва ноорганик моддалар технологияси.

Кечки ўқишга: саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; металларни қирқиб ишлаш; минераль ўғитлар ва ноорганик моддалар технологияси; саноат ва граждан қурилиши.

Сиртқи ўқишга: саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; металларни қирқиб ишлаш, минераль ўғитлар ва ноорганик моддалар технологияси; саноат ва граждан қурилиши.

НУКУС ПОЛИТЕХНИКУМИ

(Нукус шаҳри, Шоссейная кўчаси)

Кундузги ўқишга: пахтага дастлабки ишлов бериш ускуналари ва технологияси; ип-йигирув ишлаб чиқариши; тўқувчилик ишлаб чиқариши; тикувчилик ишлаб чиқариши; пахта товаршунослиги, ун-крупа ишлаб чиқариши; дон ва дондан тайёрланган маҳсулотларни сақлаш.

ГЕНЕРАЛ СОБИР РАҲИМОВ НОМЛИ ФАРҒОНА ПОЛИТЕХНИКУМИ

(Фарғона шаҳри, Қиргули посёлкаси, Колхозная кўчаси, 15-уй)

Кундузги ва сиртқи ўқишга: пахтага дастлабки ишлов бериш ускуналари ва технологияси; мебель ишлаб чиқариши: тикувчилик ишлаб чиқариши; пахта товаршунослиги.

УЧҚЎРҒОН ПЛАН-ИҚТИСОД ТЕХНИКУМИ

(Учқўрғон шаҳри, «Дружба» кўчаси, 25-уй)

Кундузги ўқишга: қурилишда планлаштириш; саноат моллари савдосини ташкил этиш ва товаршунослик; бухгалтерия ҳисоби.

Сиртқи ўқишга: қурилишда планлаштириш; саноат моллари савдосини ташкил этиш ва товаршунослик; бухгалтерия ҳисоби.

АНДИЖОН КЕЧКИ МАШИНАСОЗЛИК ТЕХНИКУМИ

(Андижон шаҳри, Шимолий микрорайон, 27-алоқа бўлими, 4-мактаб)

Кечки ўқишга: саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; қора металларни қуюв ишлаб чиқариши; металларни қирқиб ишлаш.

Сиртқи ўқишга: саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; металларни қирқиб ишлаш.

МАРҒИЛОН КЕЧКИ ТЎҚИМАЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(Марғилон шаҳри, Киров кўчаси, 6-уй)

Кечки ва сиртқи ўқишга: пиллакашлик ва ипак эшиш; тўқувчилик ишлаб чиқариши; газмолларни безаш.

СОВЕТОБОД ҚУРИЛИШ-МЕХАНИКА ТЕХНИКУМИ

(Сурхондарё области, Гагарин райони, «Советобод» совхози)

Кундузги ўқишга: саноат моллари савдосини ташкил этиш ва товаршунослик; бухгалтерия ҳисоби.

Сиртқи ўқишга: саноат моллари савдосини ташкил этиш ва товаршунослик; бухгалтерия ҳисоби.

ТАХИАТОШ САВДО-ИҚТИСОД ТЕХНИКУМИ

(Тахиатош шаҳри, «Ғалаба» хиёбони, 34-уй)

Кундузги ва сиртқи ўқишга: саноат моллари савдосини ташкил этиш ва товаршунослик; бухгалтерия ҳисоби; савдода бухгалтерия ҳисоби.

ЧИРЧИҚ ИНДУСТРИАЛ ТЕХНИКУМИ

(Чирчиқ шаҳри, Коммунистическая кўчаси, 2-уй)

Кундузги ўқишга: электр станциялари, тармоқлари ва системалари; саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; электротеплотехника ўлчовлари; сув, ёнилғи ва мойлаш материаллари технологияси; электр узатиш линияларини қуриш ва монтаж қилиш; металларни қирқиб ишлаш; қишлоқ хўжалик машиналари; электр машинасозлиги; аналитик химия; минераль ўғитлар ва ноорганик моддалар технологияси.

Кечки ўқишга: саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; электротеплотехника ўлчовлари; металларни қирқиб ишлаш; қишлоқ хўжалик машиналари.

Сиртқи ўқишга: электр станциялари, тармоқлари ва системалари; саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; электротеплотехника ўлчовлари; қишлоқ хўжалик машиналари; электр машинасозлиги; минераль ўғитлар ва ноорганик моддалар технологияси; металларни қирқиб ишлаш.

ФАРҒОНА ИНДУСТРИАЛ ТЕХНИКУМИ

(Фарғона шаҳри, Фрунзе кўчаси, 245-уй)

Кундузги ўқишга: металларни қирқиб ишлаш; саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш, совутиш-компрессор машиналари ва қурилмалари; химиявий толалар технологияси; саноат ускуналарини тузатиш ва монтаж қилиш; минераль ўғитлар ва ноорганик моддалар технологияси.

Кечки ўқишга: металларни қирқиб ишлаш; саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; химиявий толалар технологияси.

Сиртқи ўқишга: металларни қирқиб ишлаш; саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; саноат ускуналарини тузатиш ва монтаж қилиш; совутиш-компрессор машиналари ва қурилмалари; химиявий толалар технологияси; минераль ўғитлар ва ноорганик моддалар технологияси.

ЖИЗЗАХ ЭЛЕКТРОМЕХАНИКА ТЕХНИКУМИ

(Жиззах области, Жиззах шаҳри, «Москва» колхози, Фурқат кўчаси)

Кундузги ўқишга: металларни қирқиб ишлаш; пайвандлаш ишлаб чиқариш технологияси; қишлоқ хўжалик машиналари; чорвачилик фермаларини механизациялаш ва электрлаштириш; автомобиль транспорти эксплуатацияси.

ТОШКЕНТ ЮРИДИК ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, Западная кўчаси, 4-уй)

Кундузги ўқишга: ҳуқуқшунослик.

БУХОРО КЕЧКИ ЕНГИЛ САНОАТ ТЕХНИКУМИ

(Бухоро шаҳри, П. Неруда кўчаси)

Кундузги ўқишга: ип-йигирув ишлаб чиқариши; тўқувчилик ишлаб чиқариши; газмолларни безаш.

Кечки ўқишга: ип-йигирув ишлаб чиқариши; тўқувчилик ишлаб чиқариши.

ЖИЗЗАХ ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Жиззах шаҳри, Ленин кўчаси, 259-уй)

Кундузги ўқишга: саноат ва граждан қурилиши; қурилиш деталлари ва темир-бетон конструкцияларини ишлаб чиқариш; биноларнинг санитария-техникавий тузилиши.

Сиртқи ўқишга: саноат ва граждан қурилиши.

МАРҒИЛОН ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Марғилон шаҳри, Ўзбекистон 25 йиллиги кўчаси, 173-уй)

Кундузги ўқишга: қурилиш машиналари ва ускуналари; саноат ва граждан қурилиши; қурилиш деталлари ва темир-бетон конструкцияларини ишлаб чиқариш; металл ва темир-бетон конструкцияларини монтаж қилиш.

Кечки ўқишга: қурилиш машиналари ва ускуналари; саноат ва граждан қурилиши; қурилиш деталлари ва темир-бетон конструкцияларини ишлаб чиқариш.

Сиртқи ўқишга: саноат ва граждан қурилиши; қурилиш машиналари ва ускуналари.

ТОШКЕНТ МЕҲМОНХОНА ХЎЖАЛИГИ ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, Сергели райони, Спутник, 10-квартал, 63-уй)

Кундузги ўқишга: бухгалтерия ҳисоби: меҳмонхона хўжалиги; иш юритишни ташкил этиш.

АНГРЕН ПЛАН-ИҚТИСОД ТЕХНИКУМИ

(Ангрен шаҳри, Чикризов кўчаси, 17-уй)

Кундузги ўқишга: бухгалтерия ҳисоби; озиқ-овқат моллари савдосини ташкил этиш ва товаршунослик.

Сиртқи ўқишга: бухгалтерия ҳисоби.

ТОШКЕНТ КОММУНАЛ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, Ш. Руставели кўчаси, 25-уй)

Кундузги ўқишга: металларни қирқиб ишлаш; ёғочсозлик корхоналарининг машиналари ва ускуналари; биноларнинг техника эксплуатацияси; сув таъминоти, канализация ва саноат ҳамда оқар сувларни тозалаш; газ хўжалиги; мебель ишлаб чиқариш.

Кечки ўқишга: мебель ишлаб чиқариш; металларни қирқиб ишлаш.

Сиртқи ўқишга: биноларнинг техник эксплуатацияси; сув таъминоти, канализация ва саноат ҳамда оқар сувларни тозалаш; мебель ишлаб чиқариш; газ хўжалиги.

УЧТЕПА ЕНГИЛ САНОАТ ТЕХНИКУМИ

(Жиззах области, Жиззах райони, Учтепа посёлкаси)

Кундузги ўқишга: пахтага дастлабки ишлов бериш ускуналари ва технологияси; тикувчилик ишлаб чиқариши, бухгалтерия ҳисоби; пахта товаршунослиги.

КОСОНСОЙ ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Наманган области, Косонсой шаҳри, Ҳуррият кўчаси)

Кундузги ўқишга: қурилиш деталлари ва темир-бетон конструкцияларини ишлаб чиқариш; қишлоқ хўжалик ва граждан қурилиши: бухгалтерия ҳисоби.

МУБОРАК ИНДУСТРИАЛ ТЕХНИКУМИ

(Қашқадарё области, Муборак шаҳри)

Кундузги ўқишга: саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; нефть ва газнинг химиявий технологияси; химия ва нефть-газ ишлаб чиқарадиган заводларнинг ускуналари.

АНДИЖОН КЕЧКИ ЕНГИЛ САНОАТ ТЕХНИКУМИ

(Андижон шаҳри, Жданов проспекти, ип-газлама комбинати)

Кечки ўқишга: ип-йигирув ишлаб чиқариши; тўқувчилик ишлаб чиқариши; газмолларни безаш.

ЛЕНИНСК ИНДУСТРИАЛ ТЕХНИКУМИ

(Андижон области, Ленинск шаҳри)

Кундузги ва кечки ўқишга: металларни қирқиб ишлаш; пайвандлаш ишлаб чиқариши технологияси; саноат ускуналарини тузатиш ва монтаж қилиш.

НАМАНГАН ТЎҚИМАЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(Наманган шаҳри, 2-микрорайон)

Кундузги ўқишга: тўқимачилик саноати корхоналарининг машиналари ва ускуналари; пиллакашлик ва ипак эшиш; ип-йигирув ишлаб чиқариши; тўқувчилик ишлаб чиқариши; газмолларни безаш; тикувчилик ишлаб чиқариши; нотўқима тўқимачилик материалларини ишлаб чиқариш, тўқимачилик саноати корхоналарида планлаштириш.

Кечки ўқишга: тўқимачилик саноати корхоналарининг машиналари ва ускуналари; ип-йигирув ишлаб чиқариши; тўқувчилик ишлаб чиқариши; тикувчилик ишлаб чиқариши; тўқимачилик саноати корхоналарида планлаштириш.

Сиртқи ўқишга: пиллакашлик ва ипак эшиш; ип-йигирув ишлаб чиқариши; тўқувчилик ишлаб чиқариши; газмолларни безаш; тикувчилик ишлаб чиқариши; тўқимачилик саноати корхоналарида планлаштириш.

ЭСЛАТМА: Ўрта махсус ўқув юртларига қабул қилиш қоидалари газетамизнинг 14 июль сонида эълон қилинган.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕЛИОРАЦИЯ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ МИНИСТРЛИГИ

1983—84 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН ҚЎЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМЛАРИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

В. А. БИЛБАС НОМЛИ ТОШКЕНТ ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

(Луначараский шоссеси. Кольский переулоги, 1-уй)

Кундузги ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш, сув хўжалиги системаларининг автомат қурилмаларидан фойдаланиш.

Сиртқи ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш.

М. ВАФОЕВ НОМЛИ УРГАНЧ ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

(Хоразм области, Урганч шаҳри, Гурлан кўчаси, 1-уй)

Кундузги ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш, гидротехник қурилиш.

Сиртқи ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш, гидротехник қурилиш.

Кечки ўқишга: гидротехник қурилиш.

В. В. ПОСЛАВСКИЙ НОМЛИ АНДИЖОН ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

(Андижон области, Марҳамат шаҳри, Советская кўчаси, 1 «а»-уй)

Кундузги ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш, гидротехник қурилиш, сув хўжалиги системаларининг автомат қурилмаларидан фойдаланиш.

Сиртқи ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш, гидротехник қурилиш.

Кечки ўқишга: гидротехник қурилиш.

НУКУС ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

(Қорақалпоғистон АССР, Нукус шаҳри, Кўкўзак кўчаси, 20-уй)

Кундузги ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш.

Сиртқи ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш.

САМАРҚАНД ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

(Самарқанд шаҳри, Севастополь кўчаси, 63-уй)

Кундузги ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш, гидротехник қурилиш.

Сиртқи ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш, гидротехник қурилиш.

СУРХОНДАРЁ ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

(Сурхондарё области, Қумқўрғон шаҳри, Стадион кўчаси, 20-уй)

Кундузги ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш.

Сиртқи ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш.

ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚОИДАЛАРИ:

Гидромелиорация техникумларига 8—10 синф ҳажмида маълумотли 30 ёшгача бўлган йигит-қизлар қабул қилинади. Кечки ва сиртқи бўлимларга қабул қилишда ёш чекланмайди.

Техникум директори номига ёзилган аризалар кундузги бўлимга 1 августгача (8 синф ҳажмида маълумотлилардан) ва 15 августгача (ўрта маълумотлилардан); кечки бўлимга кирувчилардан эса 7 августгача (8 синф ҳажмида маълумотлилардан) ва 16 ноябргача (ўрта маълумотлилардан): сиртқи бўлимга эса 2 октябрдан 1 декабргача қабул қилинади.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), 3х4 см. ҳажмидаги 4 дона фотосурат, 286-формадаги медицина справкаси, меҳнат ёки колхоз дафтарчасидан кўчирма (иш тажрибасига эга бўлганлар учун), саноат корхоналари, қурилишлар, колхозлар, совхозлар, муассасалар ва ташкилотлардан ўқишга юборилганлар ягона формадаги йўлланма.

Паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, ҳарбий билет ёки ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисида гувоҳнома шахсан кўрсатилади. 8-синф ҳажмида маълумот билан техникумга кираётганлар рус тили (диктант) ва математика (оғзаки)дан имтиҳон топширадилар. Ўрта маълумот билан кираётганлар эса она тили ва адабиёт (иншо) ва математика (оғзаки)дан имтиҳон топширадилар.

Ўрта мактаб базасидаги группаларга кирувчилар агар ўрта мактабда рус тилини миллий ўрта мактаб программасида ўтган бўлсалар, иншо ўрнига баён ёки диктант ёзишлари мумкин.

Кундузги бўлимда ўқиш муддати 8 синф ҳажмида маълумотлилар учун 3 йилу 10 ой. Ўрта маълумотлилар учун эса 2 йилу 8 ой.

Сиртқи бўлимда ўқиш муддати 8 синф ҳажмида маълумотлилар учун 4 йилу 10 ой. Ўрта маълумотлилар учун эса 2 йилу 10 ой.

Кечки бўлимда ўқиш муддати 8 синф ҳажмида маълумотлилар учун 4 йилу 6 ой, ўрта маълумотлилар учун эса 3 йилу 3 ой. 8-синф ҳажмида маълумотлилардан кундузги бўлимда 1—20 август кунлари, ўрта маълумотлилардан эса 1—21 август кунлари кириш имтиҳонлари олинади.

8-синф ҳажмида маълумотлилардан кечки бўлимда 7—14 август кунлари, ўрта маълумотлилардан эса 20 ноябргача кириш имтиҳонлари олинади. Сиртқи бўлимда кириш имтиҳонлари 1 ноябрь—15 декабрь кунлар ўтказилади.

Кундузги, кечки ва сиртқи бўлимга берилган аризаларга мувофиқ қуйидагилар кириш итимҳонларисиз қабул қилинадилар: 8 йиллик мактабни мақтов қоғози, ўрта мактабни олтин медаль билан битирганлар, ўрта ҳунар-техника билим юртларини имтиёзли диплом билан битириб чиққанлар, шунингдек, ўрта мактабни битириб «Айрим фанлардан ўрганишда эришган алоҳида хизматлари учун» мақтов ёрлиғи билан мукофотланганлар — агар шу фанлардан кириш имтиҳонлари бўлса: СССР Қуролли Кучлари, СССР Давлат хавфсизлиги комитети органларидан, СССР Ички ишлар министрлиги органларидан штатлар қисқариши муносабати билан, саломатлиги ва кўп йил хизмат қилганлиги туфайли запасга бўшатилган офицерлар, прапоршчиклар, мичманлар, узоқ муддатли ҳарбий хизматчилар (бўшатилгандан сўнг 2 йил давомида).

СССР ўрта махсус ўқув юртларига қабул қилиш қоидаларига асосан белгиланган ариза қабул қилиш муддати тугашигача бўлган 4 кун ичида кундузги, кечки ва сиртқи бўлимга конкурслар асосида 8 йиллик ёки ўрта мактабни, ўрта ҳунар-техника билим юртини «4» ва «5» баҳоларда битирганлар (агар техникумдаги шу ихтисос бўйича планли бир ўринга берилган аризалар конкурси ўтган йилга нисбатан 1,4 дан ошмаган тақдирда) кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

Кириш имтиҳонларида ижобий баҳо олган қуйидагилар конкурсдан ташқари қабул қилинадилар: кундузги бўлимга: ҳақиқий ҳарбий хизматдан бўшатилган ва ҳарбий қисмларнинг тавсияномасига эга бўлган ҳарбий хизматчилар;

Ўрта махсус ўқув юртларига корхона, қурилиш, колхоз, совхоз ва бошқа ташкилотлар томонидан СССР Министрлар Советининг кўрсатмасига мувофиқ йўлланганлар;

камида икки йиллик амалий иш стажига эга бўлганлар;

ота-она таъминотисиз қолган болалар ва етим болалар умумий таълим мактаб-интернатларининг 8-синфини битиргандан сўнг.

Кечки ва сиртқи бўлимга: КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг кўрсатмасига биноан корхоналар, колхозлар, совхозлар ва муассасаларда кираётган ихтисосига тааллуқли соҳада камида 3 ой ишлаб, йўлланма билан келганлар;

ўқув юртида танлаган ихтисоси ёки шу ихтисосга турдош соҳада камида 2 йиллик амалий иш стажига эга бўлганлар, шунингдек, запасга бўшатилган ҳарбий хизматчилар, агар улар ҳарбий хизматда эгаллаган мутахассисликлари ўқув юртида танлаган ихтисосига тааллуқли бўлса: техника билим юртларини имтиёзли диплом билан битирганлар ўқишга ўз мутахассислиги бўйича кираётган бўлсалар.

Техникум директори номига ёзилган қабул қилиш ҳақидаги ариза кундузги бўлимга — 21 июлгача; 8-синф ҳажмида маълумотлилар учун 14 августгача; 10-синф ҳажмида маълумотлилар учун 15 ноябргача; сиртқи бўлимга — 2 октябрдан 30 ноябргача қабул қилинади.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асли), 3х4 см. ҳажмида 4 та фотосурат, 286-формадаги медицина справкаси, меҳнат ёки колхоз дафтарчасидан кўчирма (амалий иш стажига эга бўлганлар учун), саноат корхоналари, қурилишлар, колхозлар, совхозлар, муассасалар ва ташкилотлар томонидан ўқишга командировка қилинганлар эса ягона формадаги йўлланма топширадилар.

Паспорт ёки туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома, ҳарбий билет ёки рўйхатга олинганлик ҳақидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

Ўқишга қабул қилинганлар умумий асосларда стипендия ва ётоқхона билан таъминланадилар.

Р. — 03025. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 165. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15